

Ո՛վ որ այս քարին վրայ իշ-
նայ, պիտի կոտորաի, եւ
որով վրայ որ ինայ, պիտի
փայտէ զանիկա.
Մատթ. ԻԱ. 44
Յիսուս Քրիստոս նոյնն է
երէկ ու այսօր եւ
յաւիտեանս.
Երբ. ժԳ. 8

ԲԱՆԲԵՐ

ՀՈԳԵԻՈՐ ԱՄՍԱԹԵՐԹ
ԱՄԵՆՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Այնպէս սորվեցուր մեզի մեր
օրերը համբել, որ սրտի
իմաստութիւնն ստանանք.
Սաղմ. Ղ. 12
Ժամանակը ծախու առէք,
վասնզի օրերս չար են:
Եփես. Ե. 16

“ PANPÈRE ” REVUE MENSUELLE RELIGIEUSE ARMÉNIENNE

Բաժնեգին տարեկան.—Ֆրանսա եւ Սուրիա 5 ֆր. Պալքանեան երկիրներ 1 շիւ ուրիշ երկիրներ 1,50 շիւ

Rédacteur H. N. Ghazarossian, 29, Rue Fauchier — Marseille (France)

ԹԻԻ 11 - 12

Գ. ՏԱՐԻ

15 ԴԵԿՏ. 1927

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԳԱՅԹԱԿԴՈՒԹԻՒՆԸ

Երանի՛ անոր որ իմ վրայովս չգայթակղիր (Մատթ. ԺԱ. 6)

Գ.— ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ԳԱՅԹԱԿԴՈՒԹԻՒՆԸ

Աստուածային եւ մարդկային գայթակղու-
թեանց տարբերութիւնը՝ Յիսուսի անոնց հանդէպ
ունեցած վերաբերումէն յստակ կերպով կը տես-
նուի :

Միեւնոյն Տէրը որ իր աշակերտները կը զգու-
շացնէ գայթակղեցնելէ եւ թագաւորութեան որ-
դի ըլլալով հանդերձ պարկեշտ իսրայելացի մը
չգայթակղեցնելու համար սատէրը կը վճարէ
իբր տաճարին տուրք, նոյն Տէրը՝ Մատթ. ԺԲ. 1-10ի
մէջ փարիսեցիներուն եւ դպիրներուն դէմ խիստ
ոճով խօսելէ յետոյ երբ աշակերտներու կողմէ
կիմանայ թէ զանոնք գայթակղեցուցած է (հա-
մար 12), տուած գայթակղութեան մասին երբեք
ցաւ չյայտներ եւ աւելի խստօրէն կը գոչէ.
«Ամէն տունկ, զոր իմ երկնաւոր Հայրս չստնկեր
պիտի խլուի (համար 13-14) : Նոյն դիրքը կը
տեսնենք ցովթ. 2. զլսուն մէջ : Յիսուս կ'ըսէ. «Ես
եմ կենաց հացը . . . Ես եմ կենդանի հացը . . .
որ երկիրքէն իշայ, ով որ իմ մարմինս ուտէ ու
իմ արիւնս իմէ յաւիտեանական կեանք կ'ունե-
նայ . . . » : Իսկ երբ աշակերտները 61րդ համա-
րին մէջ կը գայթակղին, Տէրը առանց իր ոճը փո-
խելու աւելի ծանր յայտնութիւն մը կ'ընէ անոնց
62-63րդ համարներով, որ աւելի գայթակղեցու-
ցիչ է ու ատոր ալ կը յաւելու «Հոգին է կեն-
դանի ընողը, մարմինը շահ մը չընէր (համար 64) :
Տէրոջը խորհուրդը այն է թէ գայթակղութիւն-
ները պիտի տեսնեն մէկու մը մէջ, որքան ատեն

որ Աստուծոյ խօսքը ասպառաժուտ սրտի մէջ
կ'իյնայ եւ խորունկ արմատ չկրնար կապել
(Մատթ. ԺԳ. 21) :

Մատթ. ԻԳ. զլսուն մէջ աշխարհի ասպագայի
մասին իր բանախօսութիւնով կը նախատեսէ
որ հաւատացեալները իր անուանը համար շատ
ներդուծին պիտի կրեն ու շատերը պիտի գայ-
թակղին ու զիրար մատնեն, շատերուն սէրը
պիտի պաղի (համար 9-14), զայս կը խօսի իրեն
աշակերտներուն, որոնք տակաւին տկար են,
վասնզի եւ ոչ մէկ պարագայի տակ չուզեր զա-
նոնք ցնորական խորհուրդներով օրօրել : Մատ-
նութենէն առաջ կը նախաձայնէ թէ բոլոր աշա-
կերտները իր վրայով պիտի գայթակղին (Մատթ.
ԻԶ. 31, Ղուկ. ԻԲ. 31) : Պետրոս կը հակառակի
այդ գաղափարին ցոյց տալով թէ ինք զօրաւոր
է եւ չիյնար : Իսկ Յիսուս փոխանակ զանիկա
փայփայելու եւ աւելի մեղմ ոճ մը գործածելու
կը յարէ. «Այս գիշեր դեռ հաւը չխօսած երեք
անգամ զիս պիտի ուրանաս» : (Մատթ. ԻԶ. 34) :

Այսու ամենայնիւ մեր Տէրը այս պարագա-
ներու մէջ բնաւ անտարբեր չգտնուիր, հասկա
Պետրոսի համար կը միջնորդէ. (Ղուկ. ԻԲ. 32) :
Նոյն իսկ ցովթանէս Մկրտիչին ալ զօրացուցիչ
եւ հաստատող դեղահատ մը կը ղրկէ «Երանի՛
անոր որ իմ վրայովս չգայթակղիր» : Որքա՛ն
ցաւալի է որ Աստուծոյ օծեալին առաջնորդը եւ
կարապետը եղողն ալ փորձուի իր մասին
թերահաւատելու ու գայթակղելու, սակայն
ինքը փոխանակ այդ՝ կամ ո՛չ պատասխանելու

իրեն ղրկուածներուն հարցումին, կ'ուզէ որ անոնք պատմեն Յովհաննէսին իրենց տեսածն ու լսածը, որոնք զայն հաւատքի վստահութեան պիտի առաջնորդէին, եւ կը յաւելուէ՝ «Երանի՛ անոր որ իմ վրայովս չգայթակղիր»:

Աստուածային այս գայթակղութեան առջեւ գտնուող Յովհաննէս Մկրտիչին համար Յիսուս ատկէ աւելի բան չկրնար ընել, Թէեւ իր սիրոյ լեցունութիւնը կը յայտնէ այդ խօսքով: Աստուածային գայթակղութեան մէջ Նա իր ամենակաւրելին կ'ընէ, որպէսզի օգնէ Յովհաննէսին, բայց եւ այնպէս չափաւորեալ սահմանի մը մէջ, որ կը հասնի մինչեւ մարդուն կամքին սահմանին: Եթէ Յովհաննէս Մկրտիչ ուզէ — կամք ընէ — կրնայ այդ գայթակղութենէն չվնասուի ընդհակառակն օրհնուի:

Յիսուս Յովհ. Ժ. 1 ի մէջ կը պարզէ կանխաւ Թէ աշխարհի կողմէ ապագային գալիք ատելութիւններն եւ նեղութիւնները մէկ նպատակի համար են. «որպէսզի չգայթակղիք»:

Յիսուսի այս յայտնութիւնը զանոնք գայթակղութեանց հանդէպ նախապատրաստելու եւ նոր զենքերով զինելու պիտի ծառայէր: Մեսիայական այս պատուէրները միայն աշակերտներուն համար չէր: Տէրը ինք անծամբ իր վրայ կը գործնականացնէ: Բնաւ չգայթակղի իր Հօրը կարգադրութեանց առջեւ, որքան ալ խոնարհեցնէին զինքը, մինչեւ Գեթսեմանի, մինչեւ Գողգոթա, ուր Նա աշխարհի տեսարան պիտի ըլլար: Դիտէր Թէ իւրաքանչիւր նոր վայրկեան աւելի ծանր հարուած պիտի իջեցնէր իր գլխուն սակայն կը հաճերէր, կը հնազանդէր, եւ անընդհատ կը յաղթէր:

Դիտնալով միանգամայն Թէ Հօրը կողմէ իր առջեւ դրուած ճամբան աշակերտներն ալ պիտի գայթակղեցնէր, այսուհանդերձ անկէ չի հրաժարիր, վասնզի աստուածային գայթակղութիւնը անհրաժեշտութիւն մըն է:

Խաչին վրայ կը տեսնենք աստուածային գայթակղութիւնը իր գագաթնակէտին հասած, ուր գայթակղութեան կ'ենթարկուի իսրայէլի ժողովուրդին կրօնական գիտակցութիւնը:

Մինչ Մեսիան անէծքի խաչէն կախուած էր, անկէ անցնողներ գլուխին իրերցնելով կ'ըսէին. «Դուն որ տաճարը կը քակէիր եւ երեք օրուան մէջ կը շինէիր, ինքզինքդ ազատէ, եթէ Աստուծոյ որդին ես, իջիր այդ խաչէն»:

Ժողովուրդին առաջնորդները կ'արհամարհէին զԱյն ըսելով. «ուրիշները ազատեց ինքզինքը չը կրնար ազատիլ, եթէ իսրայէլի թագաւոր է, Թող հիմա իջնէ խաչէն եւ իրեն հաւատարմէ: Աստուծոյ յուսացե՛ր է, հիմա Թող փրկէ աստիկ վասնզի ըսաւ Թէ ես Որդի Աստուծոյ եմ» (Մատթ. Ի. 42-43): Այսպէս խաչեալ Քրիստոսը հրէանէ.

րուն գայթակղութիւն եղաւ: Սողոս ալ գայթակղած էր անոր մասին այն աստիճան որ եկեղեցին ալ կը հալածէր, բայց այն օրը երբ Քրիստոս հանդիպեցաւ իրեն, խաչը Աստուծոյ զօրութիւնը եղաւ, որով «տկարութիւնը» մարդոց զօրութենէն աւելի զօրաւոր է:

Սոյն Սողոսը իբր Պօղոս մը, իր նախկին եւր գայթակղեցնող խաչին ճամբան բռնեց եւ անծնական փորձառութեամբն իսկ հաստատած ըլլալով հանդերձ Թէ խաչին քարոզութիւնը բոլոր հրէաներուն գայթակղութիւն պիտի ըլլար, ոչ մէկ վայրկեան հրաժարեցաւ անկէ: Ան որ ամենուն հետ ամէն բան ըլլալ կ'ուզէր մի քանի հոգիներ ապրեցնելու համար, այդ աւետարանին ոճը չէր փոխեր հրէաներուն հետ հրէայի պէս ըլլալու նպատակաւ, ընդհակառակն կորնթաց. Լոց գրելու ժամանակ խաչեալ Քրիստոսէն ուրիշ ոեւէ բան մը չէր գիտէր: Դիտէր Թէ այս քարոզութիւնը արտաքինապէս իր անձին եւ հրէաներուն վրայ շատ ողբերգական արդիւնքներ պիտի ունենար եւ սակայն գիտէր ալ Թէ խաչին գայթակղութիւնը անխափան էր (Գաղ. Ի. 11), ուստի խաչին քարոզութեան խորին նուիրումով կը հետեւէր արդիւնքը Տէրոջմէ սպասելով:

Արդ ո՛ր է Աստուածային գայթակղութեան գաղտնիքը կամ ինչի՞ մէջ կը կայանայ Անոր գայթակղեցուցիչ նկարագիրը:

Հին Կտակարանի կարգ մը բարեպաշտները դիւրութեամբ չէին կրնար տեսնել Թէ չարերը յաջողութիւն կ'ունենան եւ կը հարստանան, անոնք այս անարդար յաջողութիւնները Աստուծոյ կը վերագրէին եւ դիւրաւ կը սահէին (կարդա՛ Սաղմ. ՀԴ.): Մարդկային տեսակէտով ըմբռնելի եւ բոլորովին իրաւացի է, որ անիրաւ անմիջապէս պատժուի, չարը միշտ ծախողի: Դա լող Մեսիան՝ հրէական բարեպաշտական ըմբռնումով անմիջապէս դատաստանի ամոռին վրայ նստելով պէտք էր դատէր ամէն ամբարտաւան եւ ամբարիշտ, բայց Քրիստոս ասոր հակառակը ապացուցուց — խոնարհութեան հոգին: Մաքսաւորները սիրեց ու մեղաւորներուն հետ կեցաւ: Մեսիա մը, որուն ընտանիքը, եղբայրներն ու քոյրերը անգամ յայտնի էին եւ ո՛րքան ալ աննշան ծագումով: Աննշան գործակիցներու ընտրութիւնը, անոնց հետ գիւղէ գիւղ, քաղաքէ քաղաք քալելով անցնիլը, յաճախ դաշտերու մէջ գիշերելը, աղուէսներէն եւ երկնից թռչուններէն աւելի պակաս՝ նոյնիսկ գլուխը քարի վրայ դնելու տեղ մը չունենալը, ապուակ մըն էր իր միջոցաւ կրօնական հեղինակութիւն կորզելու ջերմէն բռնուող եւ իբր կրօնական պետութիւն մը աշխարհի տիրել ուզող հրէային ճնշումին:

Մարդկային բնական զգացումները ակամայ կը գայթակղին աստուածային գայթակղու-

ՍՈՒՐԲ ԳՐՈՑ ՄԱՍԵՐ 1928 ՏԱՐԻՈՅ ԸՆԹԵՐՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Աղօթք ընթերցումէ առաջ. «Բաց իմ աչքերս, որպէս զի բռն օրէնքէդ հրաւճենք իմ սեղանս:» Սաղ. ձգթ. 18:

ՅՈՒՆԵԹԱՐ	ՓԵՏՐՈՒԱՐ	ՄԱՐՏ	ԱՊՐԷԼ	ՄԱՅԻՍ	ՅՈՒՆԻՍ	ՅՈՒԼԻՍ	ՕԳՈՍՏՈՍ	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	ՆՈՅԵՄԲԵՐ	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
Սաղմոս	Բ Թաղաւորաց	Յովնանէս	Յովնանէս	Գ. Թաղաւորաց	Ա. Կորնթացիս	Երեմիա	Մատթիոս	Իսայի	Դ. Թաղաւորաց	Բ. Կորնթացիս	Տիմոթէ
14 ԻԷ. 1-14	1 ԺԹ. 16-30	1 Զ. 41-59	14 ԺԷ. 13-26	1 ԺԳ. 23-34	1 Թ. 1-14	14 ԼԶ. 1-10	1 ԺԳ. 31-43	1 ԻԶ. 1-16	1 ԺԱ. 11-21	1 Ժ. 1-18	1 Ա. 1-16
2 ԻԶ. 1-12	2 ԺԹ. 31-43	2 Զ. 60-71	2 ԺԸ. 1-14	2 ԺԶ. 23-31	2 Թ. 15-27	2 ԼԶ. 16-28	2 ԺԳ. 44-58	24 ԻԶ. 17-30	2 ԺԲ. 1-15	2 ԺԱ. 1-15	24 Բ. 1-15
3 ԻԸ. 1-9	3 ԻԲ. 1-16	3 Է. 1-18	3 ԺԸ. 15-27	3 ԺԷ. 1-16	3 ԺԸ. 1-13	3 ԼԸ. 1-13	3 ԺԳ. 1-12	3 ԻԶ. 31-46	3 ԺԳ. 14-25	3 ԺԱ. 16-33	3 Գ. 1-15
4 ԻԹ. 1-11	4 ԻԲ. 17-32		4 ԺԸ. 28-40	4 ԺԷ. 17-24	4 ԺԸ. 14-28	4 ԼԸ. 14-28	4 ԺԳ. 13-21	4 ԻԶ. 47-58	4 ԺԳ. 1-14	4 ԺԳ. 1-15	4 Փիլիմոն
5 Լ. 1-12			5 ԺԹ. 1-16	5 ԺԸ. 1-16	5 ԺԱ. 17-34	5 Բ. 1-12	54 ԺԳ. 22-36	5 ԻԶ. 59-75	5 ԺԷ. 6-19	5 ԺԳ. 1-14	5 Է. 15-25
6 ԼԱ. 1-13		44 Է. 19-36	6 ԺԹ. 17-30	64 ԺԸ. 1-29	6 ԺԲ. 1-11	6 Բ. 13-23	6 ԺԷ. 1-14	6 ԻԷ. 1-14	6 ԺԸ. 20-28	6 Ա. 1-18	6 Ա. 1-16
7 ԼԱ. 14-24	54 ԻԲ. 33-51	5 Է. 37-53	7 ԺԹ. 31-42	7 ԺԸ. 30-46	7 ԺԲ. 12-31	7 Գ. 1-17	7 ԺԷ. 15-28	7 ԻԷ. 15-26	74 ԺԷ. 29-41	7 Բ. 1-13	7 Բ. 1-15
	6 ԻԳ. 1-7	6 Ը. 12-30		8 ԺԹ. 1-8	8 ԺԳ. 1-13		8 ԺԷ. 29-39	8 ԻԷ. 27-44	8 ԺԸ. 1-12	8 Բ. 1-12	8 Գ. 16-27
84 ԼԲ. 1-11	7 ԻԳ. 8-23	7 Ը. 31-47		9 ԺԹ. 9-21	9 ԺԷ. 1-11	84 Գ. 1-11	9 ԺԸ. 1-12	94 ԻԷ. 45-56	9 ԺԸ. 13-25	9 Ը. 1-14	94 Ը. 1-18
9 ԼԳ. 1-11	8 ԻԳ. 1-9	8 Ը. 48-59	84 Ի 1-16	10 Ի. 1-14	104 ԺԷ. 12-28	9 Գ. 12-25	10 ԺԸ. 13-28	10 ԻԸ. 1-10	10 ԺԸ. 28-37	10 Ը. 1-13	10 ԺԱ. 14-25
10 ԼԳ. 12-22	9 ԻԳ. 10-17	9 Թ. 1-12	9 ԻԱ. 1-14	11 Ի. 15-30	11 ԺԷ. 35-49	10 Է. 1-16	11 ԺԷ. 1-13	11 ԻԸ. 11-20	11 ԺԹ. 1-2	11 Ժ. 1-18	11 ԺԸ. 20-32
Ա Թաղաւորաց	10 ԻԳ. 18-20	10 Թ. 11-23	11 ԻԱ. 13-25	12 Ի. 31-48	12 ԺԷ. 50-58	11 Է. 17-26		12 ԻԸ. 1-10	12 ԺԹ. 5-20	12 ԺԱ. 6-10	12 ԺԸ. 1-11
11 Ա. 1-16	Յովնանէս	11 Ժ. 26-41	Գ. Թաղաւորաց	134 ԻԱ. 1-19	13 ԺԸ. 1-12	12 Է. 33-48	124 ԺԷ. 14-27	13 ԻԸ. 11-20	13 ԺԸ. 1-15	13 ԺԸ. 1-8	13 ԼԳ. 12-20
12 Ա. 17-27	11 Ա. 1-14	12 Ժ. 1-18	12 Ա. 5-21	14 ԻԲ. 1-12	14 ԺԸ. 13-24	13 Է. 1-18	13 ԺԸ. 1-14	14 ԻԸ. 1-10	14 ԻԲ. 1-10	14 ԺԸ. 9-14	14 ԼԳ. 1-10
13 Բ. 1-17		13 Ժ. 19-30	13 Ա. 22-40	15 ԻԲ. 13-28	15 Է. 1-16	14 Է. 19-34	14 ԺԸ. 15-35	15 ԻԸ. 1-12	15 ԻԲ. 1-10	15 ԺԸ. 1-9	15 ԼԳ. 11-19
14 Է. 1-12	124 Ա. 15-28	14 Ժ. 31-42	14 Ա. 41-53	16 Ի. 29-40	16 Է. 17-28	154 Է. 1-14	15 ԺԸ. 13-30	16 ԻԸ. 1-12	16 ԻԲ. 1-9	16 Ա. 1-12	164 ԼԳ. 20-31
154 Զ. 1-12	13 Ը. 29-42	15 ԺԱ. 1-16	154 Գ. 1-13	Սաղմոս	174 Ժ. 1-13	16 Է. 15-29	16 Ի. 1-16	17 ԻԸ. 1-10	17 ԻԳ. 10-20	17 Բ. 1-11	17 ԼԶ. 25-38
16 Է. 1-17	14 Ա. 43-51	16 ԺԱ. 17-31	16 Գ. 20-34	17 ԺԹ. 1-7	18 ԺԷ. 5-14	17 Ը. 1-17	17 Ի. 17-34	18 ԻԸ. 1-10	18 ԻԳ. 21-30	18 Բ. 17-23	18 ԼԷ. 1-14
17 Է. 18-29	15 Բ. 1-12	17 ԺԱ. 32-46	17 Է. 1-18	18 ԺԹ. 1-10	19 ԺԷ. 19-27	18 Ը. 18-34	18 ԻԱ. 1-17	19 Գ. 1-12	19 ԻԳ. 1-16	19 Բ. 1-15	19 ԼԷ. 15-28
18 Թ. 1-13	16 Բ. 13-28		18 Զ. 1-14	19 ԺԹ. 1-10	20 ԺԸ. 1-16	19 Ժ. 1-13		20 Գ. 13-27	20 ԻԷ. 1-12	20 Բ. 1-14	20 Ա. Բովնանէս
19 ԺԲ. 1-10	17 Գ. 1-13	184 ԺԱ. 47-57	19 Ը. 1-13	204 ԺԳ. 1-8	21 ԺԸ. 1-10	20 Ժ. 14-26	194 ԺԱ. 18-32	21 Գ. 1-17	21 ԻԷ. 1-12	21 Ը. 1-10	21 Բ. 1-17
20 ԺԸ. 13-23	18 Դ. 14-24	19 ԺԲ. 20-36	20 Ը. 14-30	21 ԺԹ. 1-11	22 ԼԸ. 1-12	21 Ժ. 27-38	20 ԻԱ. 33-46	22 Գ. 18-30	22 ԻԷ. 1-12	22 Ը. 1-14	22 Բ. 18-29
21 ԺԳ. 37-39	19 ԺԳ. 37-39	21 ԺԲ. 37-50	21 Ը. 44-61	22 ԺԹ. 1-12	23 ԼԸ. 1-13	22 Ժ. 1-15	21 ԻԲ. 1-14	23 Գ. 31-44	23 ԻԷ. 1-12	23 Ը. 1-17	234 Գ. 1-12
22 ԺԳ. 1-11	20 Գ. 25-36	22 ԺԳ. 1-17		23 ԺԹ. 1-13	24 ԼԸ. 1-14	23 Ժ. 16-31	22 ԻԲ. 15-33	24 Գ. 1-14	24 ԻԷ. 1-12	24 Ը. 1-18	24 Գ. 13-24
224 ԺԳ. 12-24	21 Գ. 1-14	23 ԺԳ. 18-30	224 Ժ. 1-9	24 ԺԹ. 1-14	25 ԺԱ. 1-18	24 Ժ. 32-42	23 ԻԲ. 34-46	25 Գ. 1-18	25 ԻԷ. 1-12	25 Ը. 1-19	25 Գ. 1-11
23 ԺԳ. 25-33	22 Գ. 15-30	24 ԺԳ. 31-38	23 Ժ. 1-13	25 ԺԹ. 1-15	26 ԺԱ. 1-17	25 ԺԱ. 16-30	24 ԻԳ. 1-14	26 Գ. 1-18	26 ԻԷ. 1-12	26 Ը. 1-20	26 Գ. 12-21
24 ԺԷ. 1-15	23 Գ. 43-54		24 Ժ. 14-29	26 ԺԹ. 1-16	27 ԺԱ. 1-18	26 ԺԱ. 1-13	25 ԻԳ. 23-39	27 Գ. 1-18	27 ԻԷ. 1-12	27 Ը. 1-21	27 Է. 1-12
25 ԺԷ. 19-31	24 Է. 1-14	254 ԺԳ. 1-14	25 ԺԱ. 1-24	27 ԺԹ. 1-17	28 ԺԱ. 1-19	27 ԺԸ. 1-13	264 ԺԳ. 1-14	28 Գ. 1-18	28 ԻԷ. 1-12	28 Ը. 1-22	28 Է. 13-21
26 ԺԸ. 1-14	25 Է. 15-29	26 ԺԳ. 15-31	26 ԺԱ. 26-40	28 ԺԹ. 1-18	29 ԺԱ. 1-20	28 ԺԸ. 1-14	27 ԻԳ. 13-31	29 Գ. 1-18	29 ԻԷ. 1-12	29 Ը. 1-23	29 Է. 1-13
27 ԺԸ. 1-14		27 ԺԷ. 1-17	27 ԺԸ. 1-15	29 ԺԹ. 1-19	30 ԺԱ. 1-21	29 ԺԸ. 1-15	28 ԻԳ. 32-51	30 Գ. 1-18	30 ԻԷ. 1-12	30 Ը. 1-24	304 Գ. 1-14
28 ԺԸ. 15-24	264 Է. 30-47	28 ԺԷ. 18-27	28 ԺԸ. 16-30	30 ԺԹ. 1-20	31 ԺԱ. 1-22	30 ԺԸ. 1-16	29 ԻԳ. 1-17	31 Գ. 1-18	31 ԻԷ. 1-12	31 Ը. 1-25	31 Է. 1-22
294 ԺԸ. 1-18	27 Զ. 1-14	29 ԺԸ. 1-15	294 ԺԳ. 1-10	31 ԺԹ. 1-21		31 ԺԸ. 1-17	30 ԻԷ. 14-30	304 ԺԱ. 1-10	31 Բ. 1-15	31 Ը. 1-26	
30 ԺԸ. 19-33	28 Զ. 15-27	30 ԺԸ. 1-12	30 ԺԳ. 11-22								
31 ԺԹ. 1-15	29 Զ. 28-40										

Սբ. Գրոց Միութեան անդամներն ամէն օր կը կարդան Սբ. Գրոց որոշուած մասը եւ կը հրաւիրուին իրարու համար աղօթել ամէն Կիրակի առաւել:

Ար. Գրոց Միութիւնը կապակցութիւն ունի շատ եկեղեցիներու, Ար. Գրոց ուսանողներու, դպրոցներու եւ գոյէճներու հետ եւ մեծ հրու թէ փոքրերու արդիւնաւոր ստատար մը եղած է Ար. Գիրքը օրէ օր կարգալու եւ խորհրդածութեան աւարկայ ընելու համար:

Ար. Գրոց Միութեան իբր 6,000 ճիւղեր կան Մեծ Բրիտանիոյ մէջ: Եւրոպայի մէջ խոշոր ճիւղեր կան — Ֆրանսա, Իտալիա, Ճանիւսքա, Արանտինալիա, Հոլանտա, Եւն.: Ասիոյ մէջ — Հնդկաստան, Չինաստան, Ճափոն, Գորէա: Աւստրալիոյ մէջ — Նոր Հարաւային Ուէլլս, Վիքթորիա, Թասմանիա, Նոր Զելանտա: Ամերիկայի մէջ — Բանատա, Միացեալ Նահանգներ, Պրազիլ, Արճէնթին, Եւն.: Ափրիկէի մէջ — Հիւսիսային, Հարաւային, Արեւելեան, Արեւմտեան եւ Կեդրոնական Ափրիկէ ու բոլոր Կղզիները:

Ար. Գրոց Միութիւնը կը գործէ անհատներու եւ ազգերու լուսագոյն շահերուն համար: Մեծ Ժառանգութիւն կը մատուցանէ ապագային՝ նորահաս սերունդին դիւրեկալ միտքերուն վրայ տալաւորելով Ար. Գրոց սկզբունքները, որոնցմէ կախեալ է ճշմարիտ յաջողութիւնը:

Ամէն ոք կրնայ անդամակցիլ Ար. Գրոց Միութեան, բայց անոնք միայն մասնակցելու են որոնք իրապէս կը բազման կանոնաւորապէս ու արօթքով կարգալ որոշուած մասերը:

ՍՈՒՐԲ ԳՐՈՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Մասնաճիւղ

ԱՆԴԱՄԻ ՔԱՐՏ

ԱՆԴԱՄԻ ԱՆՈՒՆԸ

Ընդունուած

Աստղագրուած

Ճիւղին

Պատուակալ

Քարտադար

«Մանկութենէդ ի վեր Սուրբ Գիրքերը զիտես, որոնք կրնան իմաստուն ընել քեզ փրկուելու՝ Բրիտանո Յիսուսի վրայ եղած հաւատքովը» (Բ Տիմ. Գ. 15.)

Քարտուղար Սուրբ Գրոց Միութեան

J. H. HUBBARD
13a Warwick Lane, London, E. C. 4

1928

ՍՈՒՐԲ ԳՐՈՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Ար. Գրոց Միութեան, որ 1879ին կազմուեցաւ, նպատակն է զարկ տալ Ար. Գիրքը կանոնաւորապէս ամէն օր կարգալու շարժման:

Որդեգրուած մեթոտն է Ար. Գիրքը ծայրէ ծայր կարգալ հինգ տարուան ընթացքի մը մէջ Ամէն տարի ամբողջովին կը կարգացունեն Աւետարաններուն երկուքը եւ առաքելալներու թուղթերուն երկու երեքը: Որչափ կարելի է, Հին Կտակարանի եւ Նոր Կտակարանի գիրքերը փոփոխակի կը կարգացունեն, Սաղմոսներն ալ մերթ ընդ մերթ, միւս գիրքերուն միջեւ: Աւօրեայ ընթերցումները միջին հաշուով տասնըջորս համար են եւ մասնաւոր կերպով կը յարմարին դեռահասներու եւ գործի մարդոց պէտքերուն:

Ար. Գրոց Միութիւնը Աղօթքի Միութիւն է միանգամայն: Անդամներն ամէն Կիրակի առաւօտ կ'աղօթեն իրարու համար:

Ար. Գրոց Միութիւնը տարածուած է ամէն տեղ եւ ունի 850,000 անդամ: Ար. Գրոց տարեկան ընթերցումներուն ցանկը կը հաստատակուի 50 տարբեր լեզուներով:

Այս Միութեան անդամակցելու համար անհրաժեշտ է ձեր անունը զրկել տեղային քարտուղարի մը, որ ձեզի կու տայ անդամակցութեան քարտ մը աւօրեայ ընթերցումներու ցանկը պարունակող: Այդ քարտերը կը նորոգուին տարուէ տարի:

Թեան բայց զանոնք հաւատքով ընդունիլը հա-
կառակ արդիւնքի մը կը հասցնէ մարդս, անըմ-
բունելի հրաշքի մը — շնորհքին : Երբ այս հրաշքը
տեղի ունենայ, այն ատեն կը սկսի հոգեւոր կեան-
քը, հաւատքի կեանքը, որով կ'եզրակացնենք Թէ
փրկութիւնը կարելի է առանց աստուա-
ծային գայթակղութեան :

Արդ որքա՛ն անհրաժեշտ է աստուածային
գայթակղութիւնը. — Անիկա Աստուծոյ կողմէն
մարդոց փրկութեան համար ստեղծուած ամենա-
յարմար միջոցն է : Աշխարհը այնքան սիրող
Հայրը, որ իր Միածին որդին տուաւ, մարդկու-
թիւնը փրկելու համար, այս կերպէն՝ տարբեր
միջոց մը եթէ ունենար անշուշտ պիտի գործա-
ծէր :

Աստուածային գայթակղութիւնը, մարդս վճռական
վայրկեաններու առջեւ կը կեցնէ, ուր նա անձնական
գիտակցութեամբ եւ համոզումով որոշելու է հաւատա՞լ
Թէ ոչ : Ան որ աստուածային ծրագիրներուն կը հաւա-
տայ գայթակղելէ զերծ կը մնայ : Ան որ չկրնար հաւա-
տալ կը գայթի, կ'իյնայ : Ուստի աստուածային գայթակ-
ղութենէն երկու գորութիւններ կը բոլորին՝ փրկարար
եւ կործանարար. (Ղուկ. Բ. 34, Բ. Կորնթ. Բ. 15-16) :

Քրիստոս ոմանք համար գայթակղութեան քար է,
որու վրայ իյնալով կը կոտորին, իսկ ուրիշներու համար
ալ հաւատքի կենդանի վէմ մը (Ա. Պետ. Բ. 1-8) :

Անոր առջեւ ոմանք կ'ապստամբին, ուրիշներ կը
հնազանդին : Այս գայթակղութեան պարագան շատ
բաղդորոշ եւ լուրջ է, բայց ոչ դիպումական : Անիկա
Տիեզերքը ստեղծող ամենակարող Աստուծոյն բարձրա-
գոյն կամքն է : Անիկա անփոփոխ է, Աստուծոյ խո-
րունկ միտքը կը պարունակէ իր մէջ. չկայ ոեւէ արա-
րած որ կրնայ այս գայթակղութեան էութիւնը եւ անոր
նկարագիրը փոխել :

Անիկա մարդկային սրտին մէջ եղած Թագուն խոր-
հորդները անուղղակի կերպով երեւան կը հանէ, վասնզի
հոն մարդը ընտրելու անհրաժեշտութեան առջեւ կը զբա-
նուի, եւ իր ընտրածը ներքին կեանքին արտայայտու-
թիւնն է : Այսպէս Տշմարտութիւնը ինքնին ի յայտ կու-
գայ, քանզի աստուածային գայթակղութիւնը Տշմարտու-
թիւնն է : Ու Տշմարտութիւնը անպայման ընդունիլ պէտք
է ուր որ ալ գտնուի, ինդիր չէ Թէ մեր ներքին զգա-
ցումներուն հակառակ ալ ըլլայ ան :

Աստուածային գայթակղութեան մէջ ծրարուած է
Տշմարտութիւն եւ սէր իսկ մարդկային գայթակ-
ղութեան մէջ ստուծութիւն եւ ատելութիւն : Այս
երկու ոյժերը միշտ եւ շարունակական հակամարտի մէջ
կը գտնուին, մինչեւ որ ստուծութիւն ու ատելութիւնը վերջ
գտնեն հնծուելով (Մատթ. ԺԳ. 41), այս կերպով Տշմար-
տութիւնը եւ սէրը միայն պիտի տիրեն : Ահա այս է հա-
ւատացեալներու ամենօրեայ ակնկալութիւնը :

«Երանի՛ անոր որ իմ վրայովս չգայթակղիր» :

Աստուածային գայթակղութեան գաղտնիքը եւ անոր
անհրաժեշտութիւնը առայժմ չենք կրնար հասկնալ, անի-
կա մեզի համար շատ մը ուրիշ խնդիրներու նման ան-
հասկնալի պիտի մնայ մինչեւ. կատարելութեան
օրը : Այն ատեն, ինչպէս մարդկային գայթակղութիւնը
պիտի անհետանայ Աստուծոյ բացարձակ իշխանութեամբ,
նոյնպէս ալ աստուածային գայթակղութիւնը պիտի ըն-
կղմի Անոր փառաւորութեան մէջ :

Այս բաներուն ո՛վ բաւական է . . . :

Բայց երբ զՔեզ բաժինս ըրի
Իմ սիրտս ու սէրս Քեզի սուրի
Հաւատացի, տեսայ, կը զգամ
Յգնէ ինձ որ ալ չը կուրնամ :

«Երանի՛ անոր որ իմ վրայովս չգայթակղիր» :

ՆԱԽԱՍԱՀՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

(Վեր. Ա. 2. Եղոյեան)

Պետրոս առաքեալ կ'ըսէ, թէ «սիրելի եղբայր
Պողոսի . . . ամէն թուղթերուն մէջ» — եւ ան-
շուշտ բոլոր Աստուածաշունչին մէջ — «գծուա-
րիմաց խօսքեր կը գտնուին, զորոնք տղաները
եւ անհաստատները ծուռ կողմը կը դարձնեն . . .
իրենց անձին կորստեան համար» (2. Պետ. 3,
15, 16) :

Աստուծոյ խօսքին մէջ գծուարհասկնալի,
մինչեւ անգամ անհասկնալի բաներ կան : Երե-
սուն տարի մը կ'ընէ որ անձամբ եւ մօտէն կը
քննեմ Սբ. գիրքը, եւ ասանկ բաներու միշտ կը
հանդիպիմ, եւ օրէ օր աւելի : Շատեր ինծի նա-
մակցելով կը հարցնեն իրենց չհասկցածները :
Միայն քանի մը ժամ առաջ պատասխանեցի
մէկուն չորս հարցումներուն : Բայց չկարծուի
որ ես ալ գծուարին խնդիրներ չունիմ, կը խոր-
հիմ թէ ինծի հարցումը զրկողներէն աւելի ունիմ :

Չկայ վարդապետութիւն մը որ լման կրնայ
հասկցուիլ, այնպէս որ հարցում պէտք չըլլայ :
Նախասահմանութիւնը մէկն է միայն : Աս պա-
րագան, աս իրողութիւնը, զօրաւոր ապացոյց
մըն է թէ Քրիստոնէութիւնը միակ Աստուածա-
յին կրօնն է, Սբ. գիրքը միակ Աստուածաշունչն
է, եւ Քրիստոս մի միայն Փրկիչը եւ Տէրը :

Ի՞նչ ընելու է այս գծուարին խնդիրներուն
հանդէպ :

1. — «Տշմարտութեան Հոգիին» առաջնորդու-
թիւն խնդրելու բանը քննելու է Աստուծոյ խօս-
քին մէջ : Դժուարին խնդիրները լուծելու կա-
նոնը շատ անգամ այսպէս կը գտնենք : Մթու-
թեան դռներէն ներս մտնելու համար բանալին
Սուրբ գիրքին մէջ կը գտնենք, եթէ փնտռենք
Հոգիին առաջնորդութեամբ :

2.— Հասկնալէ առաջ Աստուծոյ կամքին հնազանդութիւն պէտք է: Մեր Տէրը կ'ըսէ, «եթէ մէկը կ'ուզէ Աստուծոյ կամքը ընել, պիտի զիտնայ այս վարդապետութեան համար թէ արդեօք Աստուծմէ՞ն է» (Յովհ. 7. 17): Նախասահմանութիւնն ալ այս պայմանով կը հասկնուի, որչափ կարելի է: Ան որ հասկնալէ առաջ՝ Աստուծոյ կամքին հնազանդելու սիրտ չունի, թող չյուսայ ուղիղ հասկնալ ոեւէ վարդապետութիւն: Յաջորդ պոլսին մէջ ալ (8. 34, 32) նոյնպէս կ'ըսէ, «եթէ դուք իմ խօսքիս մէջ կենաք, ճշմարտապէս իմ աշակերտներս կ'ըլլաք, եւ ճշմարտութիւնը պիտի գիտնաք, եւ այն ճշմարտութիւնը ձեզ պիտի ազատէ: Տէր Յիսուսի ճշմարիտ ուսանող ըլլալու, ճշմարտութիւնը գիտնալու, մասնաւոր մեր սորվածով փրկութեան համար, եւ փրկութեան մէջ, օրհնուելու պայմանը նոյնպէս հնազանդ ըլլալն է: Որչափ ատեն որ մէկը Աստուծոյ հետ անհաշտ ըլլալով կը մօտենայ հասկնալու Սբ. գիրքին վարդապետութիւնները, պիտի չյաջողի: Եւ եթէ չափով հասկնայ, տակաւին պիտի չընդունի, եւ ճշմարտութիւնը անօգուտ կը մնայ իրեն փրկութեանը համար: «Շնչաւոր (կամ բնական) մարդը Աստուծոյ Հոգիին բաները չընդունիր, վասնզի անոնք իրեն յիմարութիւն են: Ու չկրնար ալ գիտնալ, վասնզի հոգեւոր կերպով կը քննուին» (Ա. Կորնթ. 2. 14): «Հեզութիւնով ընդունեցէք ձեր մէջ սերմանուած խօսքը, որ կրնայ ձեր հոգիները փրկել» (Յակոբ 1. 21):

3.— Շատ կարեւոր եւ երբեմն հարկաւոր ալ է մեր դժուարին հարցումները ներկայացնել անոնց՝ որոնք Սբ. Հոգիով հմուտ են Աստուծոյ խօսքին:

4.— Այս ամենէն վերջ պէտք է հոգ տանիլ «զրուածէն աւելի բան մը չխորհիլ» (1 Կորնթ. 4. 6): Շատ մը դժուարութիւններ, հակասութիւններ եւ սխալ մեկնութիւններ այս կանոնին զսփցառութենէն յառաջ կուգան: Անշուշտ «կարելի չէ որ զրուածը աւրուի» (Յովհ. 10. 35), սակայն մենք վնաս կը կրենք եթէ զրուածէն աւելի կամ պակաս մտածենք: Հասկնալու կամ ոչ, խօսքը եղածին պէս ընդունելու ենք, վասնզի անիկա «Աստուծոյ խօսքն» է (1 Թեա. 2. 13), եւ «ծածուկ բաները մեր Տէր Աստուծոյ կը վերաբերին» (2 Օր. 29. 29):

Յոյժ ցաւալի է որ այս էական, փրկարար եւ օգտակար կանոններուն հակառակ տակաւին շատեր չարաչար կը հասկնան Նախասահմանութեան վարդապետութիւնը, եւ զայն «ծուռ կողմը կը դարձնեն... ԻՐԵՆՑ ԱՆՁԻՆ ԿՈՐՍՏԵԱՆԸ ՀԱՄԱՐ: Այսինքն ինչ որ իրենց փրկութեան, քաջալերութեան եւ ապահովութեան համար է, կը հասկնան եւ կը ծառայե-

ցնեն իրենց յաւիտենական կորուստին համար: Արդեօք այսպէ՞ս կ'ընէ ընթերցողը: Անոնք կ'ըսեն «եթէ Աստուած որոշեր է որ ես փրկուիմ, արդէն կը փրկուիմ, ի՞նչ հարկ որ ես բան մը ընեմ ասոր համար» կամ «եթէ Ան առաջուց սահմաններ է իմ կորուստս, արդէն անօգուտ է որ ապաշխարեմ եւ հաւատամ»: Կորստաբե՛ր մտածողութիւն, վասնզի «մենք ի՞նչպէս պիտի ազատինք եթէ անհոգ ըլլանք այնպիսի մեծ փրկութենէ մը» (Եբր. 2. 3), որ ձրի եւ առատ է «ամէն հաւատացողներուն» (Հռ. 3. 22, 24):

* *

Ուրեմն բոլորովին անհասկնալի՞ է Նախասահմանութեան վարդապետութիւնը, եւ պէտք չէ՞ հարցում ընել կամ ուսանիլ անոր վրայով:

Ես կը վկայեմ որ թէեւ ասիկա դժուարահասկնալի, մինչեւ անգամ անհասկնալի կէտեր ունի, բայց տակաւին մեր միտքը հանդիսանալու չափ լոյս տրուած է Աստուծոյ խօսքին մէջ:

Նախասահմանութիւնը Աստուծոյ յաւիտենական ծրագրին մէջ Անոր մէկ գործն է, որ սակայն առանձին եւ անհաշտ գործ մը չէ, այլ յարակիցներ ունի, նախընթաց եւ յետընթաց: Այս գործերն են.—

1. Կանխագիտութիւն,
2. Ընտրութիւն,
3. Նախասահմանութիւն,
4. Կոչում,
5. Արդարացուցում,
6. Սրբացուցում, եւ
7. Փառաւորում:

Աստուած ի յաւիտենից այս բաներն ըրած լմնացուցած է իր ծրագրին մէջ, ամէն հաւատացեալի համար: Ասոնք չեն փոխուիր, հաստատուն են. փառք Անոր: Աս է մեր վստահութիւնը: Դէպի ետ նայելով վստահ կ'ըլլանք թէ փրկուած ենք, դէպի յառաջ նայելով կը սպասենք մեր փառաւորումին, այսինքն «Իր Որդւոյն պատկերին կերպարանակից ըլլալու, ժառանգակից եւ փառակից» (Հռ. 8. 28-30):

Աստուած առաջուց իր կանխագիտութեամբ, կը ճանչնայ մարդիկը, անոնք որ պիտի հաւատան եւ անոնք որ պիտի չհաւատան (Հռ. 8. 29, 1 Պետ. 1. 2): Այսպէս ճանչնալով, հարկաւ կ'ընտրէ հաւատացողներ (Եփ. 1. 4, 2 Թեա. 2. 12, 1 Պետ. 1. 2): Յետոյ կը սահմանէ (կ'որոշէ եւ կը սահմանէ յաւիտենական կեանքի եւ փառքի համար (Հռ. 8. 29, Եփ. 1. 11): Եւ կը կ'անչէ (Հռ. 4. 6, 8, 28, 30, 1 Կորնթ. 1. 9 Գաղ. 1. 15, 2 Թեա. 2. 12, 2 Տեմ. 1. 9): Ու կ'արդարացնէ զանոնք «Իր արդարութիւնովը որ Յիսուս Քրիստոսի հաւատքէն է» (Հռ. 3. 21, 22, 8. 30): Եւ ամենէն վերջ կը փառաւորէ (Հռ. 8. 30, Կող. 3. 4):

Շատ կարեւոր համար մըն է 2. Թեւ. 2. 12ը «Աստուած առաջուց ձեզ (կամ մեզ) ընտրեց փրկուելու, Հոգին սրբելով ու ճշմարտութեան հաւատքովը»։ Կը տեսնենք որ Աստուծոյ գործն է մեզի զրկել ճշմարտութեան խօսքը (վասնդի «հաւատքը լսելէն է, եւ լսելը Աստուծոյ խօսքէն Հո. 10. 17), եւ սրբել մեզ Հոգիով։ Բայց մեր գործն է ընդունիլ ճշմարտութիւնը հաւատալ։ Նախասահմանութիւնը այս երկու գործերը մէկտեղ ունի. կրնա՞նք խորհիլ թէ Աստուած անխորհրդաբար կամ կամայաբար յաւիտենական կեանքի սահմանած ըլլայ զանոնք որ պիտի հաւատան, եւ յաւիտենական կորուստի զանոնք՝ որ պիտի չհաւատան։ Եւ եթէ հաւատացողները անպատճառ կը հաւատան, անոր համար որ Աստուած գիրենք այսպէս որոշեր է, ուրիմն պիտի չ'ակնկալէի՞նք որ ողորմած եւ արդար Աստուածը՝ ամէնը սահմանէր այսպէս հաւատալու։ 2է՛, նախասահմանութիւնը անխորհուրդ եւ կամայական գործ մը չէ, այլ Աստուծոյ կանխաւ ճանաչողութեամբ հաստատուած շնորհք մ'է։

Հիմա եւ միշտ, ոեւէ մարդ որ կ'ուզէ փրկուիլ, յօժարութիւնով ընդունիլ խօսքին վկայութիւնը Յիսուս Քրիստոսի վրայով, եւ հաւատալ Անոր, թող վստահ ըլլայ որ Աստուած գիրքն անշուշտ որոշեր է փրկութեան համար, եւ ոչ երբեք կորստեան։ Ոչ ոք կը փրկուի որովհետեւ Աստուած սյսպէս որոշեր է, հապա Ան կը սահմանէ մէկը փրկութեան՝ երբ առաջուց կը ճանչնայ թէ պիտի հաւատայ։ Աստուած հակառակը պիտի ընէ՞։ Եւ կարելի՞ է որ առաջուց Աստուծոյ այսպէս ճանչցած մարդը չհաւատայ, եւ վրիպեցնէ զԱյն։ Երկուքն ալ անկարելի։ Ասոր համար գրուած է, թէ «որոնք որ յաւիտենական կեանքի սահմանուած էին՝ հաւատացին» (Գործ. 13. 48) զի Աստուած առաջուց գիտցաւ թէ ասոնք պիտի հաւատային։ Ան յաւիտեան չը մերժեր մէկը որ կ'ուզէ հաւատալ եւ փրկուիլ։ Եւ ոչ ոք կարող է զԱյն յուսաւրէպ կամ յուսախաբ ընել։

Երբեք կարելի չէ գտնել խօսք մը Սուրբ գիրքին մէջ որ ցուցնէ թէ Աստուած զիպուածաբար, անխորհրդաբար կամ կամայաբար սահմաներ է որ շատեր կորսուին եւ քիչեր փրկուին, ինչպէս կը պատահի, (Մատթ. 7. 13-14)։ Պատահած այս յոյժ ցաւալի բանը Աստուծոյ որոշումէն չէ, այլ մարդոց ազատական ընտրողութենէն։ Ան որ կ'ըսէ — «միթէ ես բնաւ ամբարիշտին մեռնիլը կ'ուզեմ... չէ՞ որ ես կ'ուզեմ որ ան իր ճամբայէն դառնայ եւ ապրի» — Եզեկ. 18, 23, 31, 32, եւ թէ «զարցէ՛ք, դարձէ՛ք ձեր չար ճամբաներէն, վասնդի ինչո՞ւ մեռնիք» — 33. 11, ի՞նչպէս կրնայ հաւատարիմ մնալ Իր նկարագրին՝ յաւիտեան զոցելով փրկութեան

ճամբան անոր դէմ որ Իր խօսքին անսալով կ'ուզէ դառնալ «իր չար ճամբաներէն»։ Ան «որ կ'ուզէ թէ ամէն մարդիկ փրկուին» — 1 Տիմ. 2. 4, եւ թէ «չուզեր որ մէկը կորսուի, հապա որ ամէնքը ապաշխարանքի գան» (2. Պետ. 3. 9. կարելի՞ է որ այս ամէնէն մէկն իսկ սահմանէ կորստեան։ Ամենեւի՞ն։ Ան գիտէ թէ ամէնը կրնան հաւատալ եւ փրկուիլ, եթէ միայն ուզեն, եւ աս պատճառաւ «ամենուն համար» փրկութիւն պատրաստեց, ձրի եւ առատ, «որ ամէն ով որ (չէ թէ միայն սահմանուածները, հապա ամէն ով որ) հաւատայ չկորսուի, հապա յաւիտենական կեանք ունենայ» — Յովհ. 3. 14-18։ Յիւրաքի Յովհ. 3. 16 համարը Աստուծոյ վրայով ըսուած ամենէն աղէկ խօսքը չէ՞։

Բայց ի՞նչ խորհինք Անոր վրայով որ մինչ մի կողմանէ «անանկ սիրեց աշխարհը (բոլոր մարդիկը) մինչեւ Իր Միածին Որդին տուաւ» անոնց փրկութեան համար, միւս կողմանէ նախասահմանութիւնովը շատերը կը զրկէ այդ փրկութենէն։ Ո՛չ, անկարելի է այսպէս հակասական բան մտածել Աստուծոյ վրայով։

Ահա ճշմարիտ իրողութիւնը։ Աստուած ամէնը կը սիրէ ի յաւիտենից, եւ ամէնը փրկելու յօժար եւ կարող է յաւիտեան։ Ան ամէնը պիտի սահմանէր, ամէնը փրկուելու, եթէ այսպէս ճանչնար ամէնը։ Սակայն «ամէնը հնազանդ չեղան Աւետարանին» (Հո. 10. 16։ Յիսուս Քրիստոս եկաւ ամէնը փրկելու, բայց ամէնը չը հաւատացին։ Յովհ. 1. 11. 12։ Ան եկաւ որ մարդիկ «կեանք ունենան»։ Բայց ըսաւ ներկաներուն, «ԴՈՒՔ ԶԻՔ ՈՒԶԵՐ Ինծի գալ որ կեանք ունենաք» (Յ. 40)։ «Ո՛վ Երուսաղէմ, Երուսաղէմ... քանի՞ անգամ քու տղաքներդ ժողովել ուզեցի... եւ ԴՈՒՔ ԶՈՒԶԵՐԻՔ» (Լուկ. 13. 34)։

Ահա թէ ինչու մարդիկ չեն փրկուիր, եւ կը կորսուին։ 2է թէ որ Աստուած այսպէս նախասահմաներ է, հապա որ իրենք չեն ուզեր։ Նախասահմանութիւնը Աստուծոյ կանխագիտութեան վրայ ձեւուած է, եւ կանխագիտութիւնը մարդու մը ազատ կամքը չըռնաբարեր։ Յիւրաքի Աստուած շարժառիթներ կուտայ մարդուն, եւ զօրաւոր միջոցներ ալ կը գործածէ զԱյն հաւատքի առաջնորդելու համար, բայց տակաւին մարդը կարող է ընդունիլ կամ մերժել։ Եթէ մէկը կը կորսուի, ասիկա բոլորովին իրմէն է, իր յանցանքն է։

Մինչ այս տողերը կը գրեմ, գիտեմ որ այս նիւթը կը պարունակէ անհասկնալի կէտեր, բայց ասոնք հասկնալը մէկուն առաւել դիւրութիւն պիտի չընծայէ փրկութեան համար, եթէ արդէն յօժար է հաւատալու։ Ինչ որ ըսուեցաւ մինչեւ հոս, ես կը հաւատամ թէ ճշմարտութիւն է։ Աստուծոյ Նախասահմանութիւնը եւ մարդուն

ազատ կամքը իրարու հետ հաշտեցնելու ճամբան մէկուն առջեւ չի բանար փրկութեան ճամբան՝ որ արդէն բացուած է (Եբր. 10. 19)։ Ու նաեւ մէկը ինքն իրեն համար կարող է հաշտեցնել ըստ երեւոյթին անհաշտ երեւցած այս երկու ճամբարաւթիւնները խոնարհ ապաշխարութիւնով առ Աստուած, եւ անկեղծ հաւատքով առ Քրիստոս։

«Ճամբարիտ ճամբարիտ կ'ըսեմ ձեզի, ամէն ով որ ինծի կը հաւատայ, յաւիտենական կեանք ունի»։

Բէսէտինա, Գալիթ.

ՔՐԻՍՏՈՍ ԿԵԱՆՔ Է

«Վասնզի եթէ մեր Թշնամի եղած ատենը Աստուծոյ հետ հաշտուեցանք իր Որդւոյն մահովը, որքա՛ն աւելի մեր հաշտուած ատենը պիտի ապրինք անոր կեանքովը»։

Հռովմ. Ե. 10

Անկեալ, կորսուած, մեղքերու մէջ մեռած մարդը, որ իր ազատ կամքովը ընտրած էր յաւիտենական տանջանքը, որուն համար յուսոյ ոչ մէկ նշոյլ կար, Աստուծոյ նախասահմանութիւնովը ու առատ ողորմութեան շնորհքովը, կը բժշկուի մի միայն խաչին նայելով ու խաչեալին հաւատալով։ Աստուծոյ հետ կը հաշտուի, Անոր որդւոյն Յիսուս Քրիստոսի մահովը ու՝ արիւնովը։ Ասիկա մեղաւոր ու կորսուած մարդկութեան համար Աստուծմէ պարտաւորուած օրհնեալ պատեհութիւն մըն է։ Հռովմ. Ե. 6։

Իր Հայրական սուրբ սիրոյ պտուղն է, որ ամէն հաւատացեալ կը վայելէ։ Ի՛նչ օրհնեալ խոտորմ եւ ի՛նչ սքանչելի սէր կայ սա համարին մէջ։

«Վասնզի Աստուած այնպէս սիրեց ԱՇԽԱՐՀԸ, մինչեւ որ իր միածին որդին տուաւ, որպէսզի Ամէն ով որ Անոր հաւատայ չը կորսուի, հապա յաւիտենական կեանք ունենայ» 3ովզ. Գ. 16։

Մահէն կեանքի փոխուիլը, մեծ օրհնութիւն մըն է, որ Տէրը իր որդւոյն արեանը միջոցաւ մեղի տուած է, շնորհք մըն է եւ ձրի պարգեւ մը։ Եփես. Բ. 8։ Ահա այս ճամբարաւթիւնն է որ կը ցոլայ Հռովմ. Ե. 10 համարին առաջին մասին մէջ, «Աստուծոյ հետ հաշտուեցանք Իր Որդւոյն մահովը» շատ շատեր անոր վկաններն են, շատ շատեր կը հաւատան թէ Յիսուս Քրիստոսի սուրբ արիւնը իրենց անցեալ մեղքերուն թողութիւն եղած է, բայց միայն սա չէ Տէրը շնորհքը, համարին վերջին մասին մէջ աւելին կայ, «որչափ աւելի մեր հաշտուած ատենը պիտի ապրինք անոր կեանքովը, ահա այս ապրիլն է որ կը պահանջուի բոլոր հաւատաց-

եալներէն, Յիսուս Քրիստոսի արիւնով փրկութեան վկաններէն»։

Սաչէն ասդին անցնիլ, Պէտտէկոստէի օրհնութիւնները վայելեւ, ապրող, կենդանի եղող Քրիստոսը մեղի կեանք ընել եւ Անոր մեր մէջը ապրիլը գիտնալ ու վկայիլ, ապրուած կեանքով վկայութիւն տալ, ոչ թէ ես՝ այլ Քրիստոս կենդանի է ըսել, Գաղ. Բ. 20, ասիկա Քրիստոսի մահուան վկաններ ըլլալէն սարքեր է։

Ահա այս է իրական փրկութեան կեանքը։

Ոչ միայն անոր արեամբ մեղքերու թողութիւն ստանալ, այլ Անոր կեանքը մեղի կեանք ընելով, բոլորովին մեղքէ ազատ կեանք մը ապրիլ է. Հռովմ. Ը. 10։

Քրիստոս մեր Տէրը եւ Փրկիչը մեղք չը գործեց եւ չէր կրնար գործել։ Արդ, եթէ մեր եսը մեռած է ու Ան կ'ապրի մեր մէջ նոյն վիճակը պիտի իրականանայ նաեւ այսօր մեղի համար ալ Եբր. ԺԳ. 8։ Յիսուս Քրիստոս կեանք է, այս՝ բայց եսին, աշխարհի ու անոր սկզբունքներուն մեռնողին եւ միայն իրեն կենդանի եղողներուն կեանքն է։

Ա՛հ, շատ շատեր առանց այս ճամբարաւթիւնը հասկնալ ուղեւոր, Յիսուսի կուգան, եւ երբ հոն միայն մահը կը տեսնեն, բայց ապրող Քրիստոսը ճանչնալու չափ առաջ չեն երթար կը յուսաւորուին ու ետ կ'երթան։ Ապրող Քրիստոսը գտիր, եւ ապրէ անոր հետ, վասնզի կեանք ու անմահութիւն, յոյս ու երջանկութիւն, սէր ու երանութիւն է ան, ամէն բանի մէջ ամէն բան է Ան։ Կող. Գ. 11։

Քրիստոս մեր մեղքի հիւանդութիւնները բժշկելով չը բուսականանար հապա մեղի մշտական առողջ կեանք մը պարգեւել կ'ուզէ։ Անոր խաչէն թափուած սուրբ արիւնը մեր մեղքերը քաւեց, իսկ այսօր ապրող Քրիստոսն է որ մեղի մեղքէ ազատ կեանք մը կը պարգեւէ, «Աստուած մեղի յաւիտենական կեանք տուաւ, ու այս կեանքը անոր որդւոյն մէջ է. Ա. Յովզ. Ե. 11։

«Գրեմք որ այն ամէնը որ Աստուծմէ ծնած է մեղք չը գործեր հապա ան որ Աստուծմէ ծնած է՝ իր անձը կը պահէ, ու չարը իրեն չըպչիր»։ Ա. Յովզ. Ե. 18։

Քրիստոս ոչ միայն ամէն օր մեր յանցանքներով եւ տկարութիւններով աղտոտած արդարութեան զգեստին կը մաքրէ, հապա կ'ուզէ որ մենք միշտ կեանքի նորոգութեանը մէջ պատինք Իրմով։ Հռովմ. Զ. 4։

Ան ըսաւ. ես եմ կեանքը 3ովզ. ԺԱ. 25, ԺԴ. 6. առաքեալը կ'ըսէ, «Քրիստոս մեր կեանքը» Կող. Գ. 4։

Ի՛նչ օրհնեալ առանձնաշնորհում է ըսել, Քրիստոս իմ կեանքն է։

Ա. Օ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԿՋԲՈՒՆՔՆԵՐ

ՄԲ. ԳԻՐԲԸ ԱՄԵՆԱՕԴՏԱԿԱՐ ԿԵՐՊՈՎ
ՍԵՐՏԵՂՈՒ

Բ. Է. ԹՈՐՐԻ

(Շար. 10րդ թիւէն)

4. ԲՈՒՈՐԱՆՈՒԵՐ ԿԱՄՔ ՄԸ ԱՌԱՍՏՈՒԱՅ.—
Յիսուս կ'ըսէ «եթէ մէկը ուզէ Անոր կամը ընել պիտի գիտնայ այս վարդապետութեան համար թէ...» (Յով. Է. 17) : Բոլորանուէր կամք մը յստակ տեսութիւն կը պարգեւէ հոգեւոր հայեցողութեան, որ խիստ հարկաւոր է Աստուծոյ գիրքը հասկնալու համար : Սբ. գրոց հանդէպ շատ մը դժուարութիւններ եւ մեծութիւններ յառաջ կուգան սա իրողութեամբ՝ որովհետեւ ուսանողը գրքին հեղինակին բոլորովին յանձնուած չէ : Ակներեւ է թէ որքա՛ն յստակ, պարզ ու գեղեցիկ տողեր ի յայտ կուգան երբ մենք կը համինք այն կէտին՝ երբ կ'ըսենք Աստուծոյ «ես իմ կամքս բոլորովին Քեզի կը յանձնեմ, ալ ես Քուկդ եմ, սորվեցուր ինծի Քու կամքդ» :

Բոլորանուէր կամք մը Սուրբ գիրքը աւելի կը սարգէ մեզի քան բարձրագոյն համալսարանական ուսուցումը :

Պարզապէս անկարելի է ամենամեծ օգուտներ քաղել Սուրբ գրքէն երբ կամը հիմնովին յանձնուած չէ Աստուծոյ : Շատ վճռական ըլլալու ենք այս մասին : Կան շատեր որ կ'ըսեն «Յ, այո՛» եւ գիտեմ իմ կամքս յանձնուած է Աստուծոյ» մինչդեռ տակաւին չէ : Այսպիսիներ ընտ. առանձնացած չեն Աստուծոյ հետ եւ հին ըսած չեն գիտակցօրէն եւ վճռական. «Ով Աստուած ահա՛ հիմա ինքզինքս Քեզի կը յանձնեմ որ Գուն հրամայես ինծի, շուկեա, առաջնորդես եւ զրկես զիս, եւ Քու հաճութեանդ համաձայն կամիս ինծի» :

Այսպիսի կամաւոր ձեռնարկ մը Աստուծոյ խօսքին գանձարանը բանալու հիմնալի բանալի մը կ'ըլլայ ու այսպէս Սուրբ գիրքը բոլորովին նոր գիրք մը կ'ըլլայ :

5. Հինգերորդ պայմանը շատ նման է չորրորդին : Սուրբ գրոց ուսանողը եթէ կ'ոզէ ամենամեծ օգուտը քաղել իր ուսումնասիրութենէն, անհրաժեշտ է անմիջապէս իր հնազանդութիւնն անոր վարդապետութեանց, այսինքն իր տեսածին պէս կամ յայտնուած պարագային :

Յակոբոս առաքեալ շատ լաւ խրատ մըն է տուած թէ նախկին քրիստոնեաներուն եւ թէ մեզի՝ ժողովրդի կատարողներ եղէք եւ ոչ թէ լսողներ ինքզինքնիդ խաբելով : Շատեր կան որ իրենք զիրենք Սուրբ գրոց ուսանող կը կարծեն, սակայն այս կէտին մէջ ինքզինքնին կը խաբեն : Բացորոշ կը տեսնեն Սուրբ գրքին սորվեցուցածը բայց չեն կատարեր, ասոր համար շատ շուտով կը կորսնցնեն իրենց կարողութիւնը : Ճշմարտութեան հնազանդութիւնը նոր ճշմարտութեանց կ'առաջնորդէ, իսկ անհնազանդութիւնը տգիտութեան եւ աւերածի պատճառ կը դառնայ եւ

կ'ոջնացնէ ճշմարտութիւնը ճանջնալու ձիրքերը : Ոչ միայն լիովին յանձնուիլ պէտք է այլեւ գործնականօրէն հնազանդութիւն բոլոր ճշմարտութեանց որ ի յայտ կուգան : Այս խօսքը ճշմարիտ է. «Բանալի ով որ ունի անոր պիտի տրուի ու աւելնայ եւ ով որ չունի, ունեցածն ալ անկէ պիտի առնուի» : Այս իրողութիւնը առաջին եւ երկրորդ պարագայով ալ անդրդուելի է, որը արդիւնք է Աստուծոյ խօսքին ընդունուելէն կամ մերժուելէն : Գործածէ՛ ու պիտի ստանաս աւելին, մերժէ՛, ու բոլորը պիտի կորսնցնես :

Սուրբ գիրքը միայն հետաքրքրութեան եւ զարգանալու շարժառիթներով մի՛ սերտեր այլ սերտէ որ գիտնաս թէ ինչպէս պէտք է ապրիլ ու Աստուծոյ հաճելի ըլլալ :

Քեզի հրամայում ինչ պարտականութիւնն որ գտնես Սուրբ գրքին մէջ անմիջապէս կատարէ՛ : Ինչեւիցէ օրինակելի եւ բարի նկարագիր որ տեսնես շուտով ընդօրինակէ՛ եւ ապրիլ ջանա՛ եւ ինչ սխալներ որ նշմարես Սուրբ գրքի մէջ, յիշուած մարդոց կամ կիներու վրայ, բաղդատութեան դիր ինքզինքդ, քննէ՛ ու տես՝ թէ միեւնոյն սխալը քու կեանքիդ մէջ ալ չկայ, ու եթէ գտնես, առանց յետաձգելու սրբագրէ եւ ետ կիցիր : Յակոբոս առաքեալ Սուրբ գիրքը հայելի կը նմանցնէ (Յակ. Ա. 23-24) : Հայելին գործն է ցուցնել քու վրայ գտնուած բիծերն կամ արատները, որմէ յետոյ կարող կ'ըլլաս սրբելու զանոնք : Ճիշդ այս կերպով գործածէ Սուրբ գիրքը. տեսածդ ճշմարտութեանց հնազանդելու ջանա՛ եւ ահա հանելուկի նման կը լուծուին այն համարները, որոնք մինչեւ այն ատեն հասկցած չէիր, իսկ անհնազանդութիւնով բոլոր ճշմարտութիւնները պիտի փակուին քու աչքերէդ եւ ամէն ինչ մոռ պիտի ըլլայ քեզ համար : Ներկայ սկստիկութեանց եւ անհնազանդութեանց բուն պատճառը ասոր մէջ է : Մարդիկ ճշմարտութիւնը կը տեսնեն, բայց չեն կատարեր, որով իրենց համար կ'անհետանան :

Եւ կը ճանջնամ փայլուն եւ յուսալից երիտասարդ մը, որ արագ կերպով ճշմարտութեանց մէջ յառաջացաւ, եւ մասնաւոր պաշտօնի մը հասաւ, սակայն փոթորիկը վրայ հասաւ, օր մը իր կնոջ բնաւ. «Շատ հիմնալի բան է հաւատարմ, բայց անոր նկատմամբ այդքան շատ եւ երկար խօսելու պէտք չկայ» : Յետոյ իր կտակարանը պահեց, կինը մնաւ ու ինքն ալ աշխարհի հոսանքէն տարուեցաւ : Այլեւս Սուրբ գիրքը իրեն կնքուած գոց գիրք մը դարձաւ : Ատեն մը որ ինք հրապարակաւ իր հաւատքը կը դառնէր, եւ Սբ. գրոց ճշմարտութեանց մասին կը վկայէր, սկսաւ նոյնիսկ անմահութեան վարդապետութեան վրայ տարակուսիլ : Բոլորին սրտաճառ այս է որ ինքը ոչ ապրեցաւ այդ կեանքը եւ ոչ ալ գործադրեց պահանջուածը : Ինքը որ շատերէն կը գնահատուէր ու կը ծափահարուէր, սոսկալի անկումն ենթարկուեցաւ զի լոյսը խաւարին տեղի տուած էր :

(Շար.)

ՄԱՆԿԱՆՑ ՍԻՒՆԱԿ
.....

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԵՒ ՆԷԼԷ

— 000 —

Փոքրիկ Մարգարիտ սենեակը առանձնացած իր թուաբանութեան դասը կը պատրաստէր։ Անոր դասընկերուհին Նէլի, յանկարծ ներս մտնելով խնդրեց որ իրեն ալ օգնէր։

«Շատ լաւ, Նէլի, քեզի կ'օգնեմ եւ յետոյ միասին կը խաղանք», պատասխանեց Մարգարիտ։

Ժամ մը չանցած երկուքն ալ արդէն պատրաստած էին իրենց դժուարին խնդիրները ու պարտէզին մէջ կը խաղային։

Յաջորդ օրը ուսուցիչը գնահատելով աշակերտներուն ջանքերը, խոստացաւ անոնց հետ պտոյտ մը ընել կէսօրէն վերջը։

Փոքրիկները ուրախ, զուարթ տուն վերադարձան պտոյտին համար նախապատրաստուելու։ Միայն փոքրիկն Մարգարիտ տի ուր էր ու առանձին կը քալէր։

Երբ տուն հասաւ եւ կէսօրուան ճաշը լրացուց, անոր մայրիկը ուղեց անոր զգեստը փոխելէ յետոյ զայն ճամբու դնել։

«Ես պիտի չերթամ», փսփսաց Մարգարիտ տրտմութեամբ։

«Ինչո՞ւ, հիւսիսե՞ս»։

«Ոչ», պատասխանեց ան արտասուէքները զսպել ջանալով, «բայց ես չեմ կրնար երթալ որովհետեւ գեղեցիկ զգեստ չունիմ։ Նէլին աղուոր կարմիր զգեստ մը ունի. Ակնէս եւ Րոզա ալ գեղեցիկ նոր զգեստներ ունին, սա՛կայն իմ ամբողջ ունեցածս այս գորշագոյն հագուստն է»։

«Ասոր համար հոգ մի ըներ, գաւակս», պատասխանեց մայրիկը մեղմ հառաչ մը արձակելով։ «Նէլին, Ակնէսը ու Րոզան հարուստ ընտանիքներու գաւակներ են, բայց մենք հարուստ չենք։ Մի լար, ես հիմա այս զգեստիդ վրայ աղուոր վարդ մը կը զարնեմ, շատ գեղեցիկ կ'երեւնայ։ Բաւական է որ հագուստդ մաքուր եւ կոկիկ է»։

Փոքրիկ Մարգարիտ, սակայն, տեղէն չէր շարժեր, եւ երթալու մտադրութիւն չէր ըներ։ Այն ատեն իմաստուն մայրիկը՝ անոր ձեռքէն բռնած զայն պարտէզը տարաւ, ուր սոխակի մը բոյնը կար եւ սոխակը ցուցնելով ըսաւ, «Տես, այս սոխակին զգեստն ալ քուկինէդ աւելի գունազեղ չէ, սակայն ան իր անուշ

երգերով մեր ամենուս սիրտը կ'ուրախացնէ, մինչդեռ այն սիրամարգը, զոր դուն յաճախ Նէլիենց բակին մէջ կը տեսնես, թէեւ փառաւոր փետուրներ ունի, բայց ի՞նչ կրնայ ընել»։ Ճիշդ այն բոլորին լսուեցաւ սիրամարգին անսխորժ կոնչիւնը։

«Հիմա ըսէ, Մարգարիտ, ո՞րը աւելի կը սիրես, աննշան հագուստով այս սոխակը թէ՛ այն հպարտ սիրամարգը»։

Փոքրիկը մօրը փաթթուելով՝ «սոխակը» պատասխանեց եւ յետոյ յարեց, «Ես հիմա պիտի երթամ»։

Ճիշդ նոյն ժամանակ ուրիշ փոքրիկ աղջիկ մը, Նէլի, ուրախութեամբ տուն վազած իր մօրը առջեւ կեցած կ'ըսէր.

«Ախ, մայրիկ, երանի՜ թէ Մարգարիտ ալ կարմիր զգեստիս նման զգեստ մը ունենար», «Մայրիկ, սիրելի մայրիկ, ինծի թոյլ կուտա՞ս որ իմ կարմիր զգեստս շուտ մը անոր տանիմ»։

«Քու զգեստդ Մարգարիտին համար շատ նեղ է, չէ՞ որ ան քեզմէ աւելի մեծ է»։

«Շատ, շատ կը ցաւիմ», պատասխանեց Նէլի տրտմութեամբ։ Իսկ անոր մայրը Նէլիին ըսածին վրայ մտածելով սկսաւ ինքզինք մեղադրել որ մինչեւ այդ օր Մարգարիտին համար բան մ'ընել խորհած չէր։

Քանի որ Մարգարիտ դուռը կեցած իր ընկերուհիներուն կ'սպասէր, տեսաւ փոքրիկ տղայ մը որ կոյր մարդու մը ձեռքէն բռնած յամրաքայլ փողոցն ի վար քալելով իրենց տան առջեւէն անցաւ եւ փողոցին ծայրի փոքրիկ տնակը մտաւ։

Մարգարիտ դիտելով կոյրը եւ բաղդատելով անոր վիճակը իրենին հետ, ամէցաւ որ քիչ մը առաջ այնքան դժգոհ եղած էր ու սկսաւ զղման արտասուէքներ թափել եւ այսպէս խորհուրդներու մէջ ընկղմած չնշմարեց ընկերուհիներուն գալը, մինչեւ որ Նէլի իրեն մօտենալով «Եկուր, Մարգարիտ, մենք երկուքս միասին քալենք», բացագանչեց։

Փոքրիկները վերջապէս անտառը հասնելով խաղցան, երգեցին, իրենց հետ բերած պաշարը կերան եւ շատ ուրախ ժամանակ անցուցին։

Վերադարձին Նէլի Մարգարիտին անսովոր լրջութիւնը նշմարելով պատճառը հարցուց։

«Քեզի ըսեմ, բայց երբեք մարդու չիօսիս այդ մասին», պատասխանեց Մարգարիտ մտերմաբար։

Այս կէսօրին երբոր ձեզի կ'սպասէի, կոյր մարդ մը անցաւ մեր դրան առջեւէն, փոքրիկ տղայ մըն ալ անոր ձեռքէն բռնած կ'առաջնորդէր, երկուքն ալ խիստ գունատ կ'երեւէին: Ես որոշեցի բան մ'ընել, դուն ալ ինծի կ'ընկերանա՞ս:

«Անշուշտ, Մարգարիտ»:

«Մեր մայրիկներուն ըսենք որ մեզի կողով մը լեցուն աղուոր տանձ տան եւ կամաց մը անոնց պատիկ տունը մտնելով կողովը կոյր մարդուն սեղանին վրայ դնենք: Ինծի կ'օգնե՞ս այսպէս ընել, Նէլի»:

«Անշուշտ, Մարգարիտ, իմ մայրիկս ինծի կարկանդակ ալ կուտայ, ան ալ կը տանինք»:

Յաջորդ օրը կէսօրէն վերջ իրենց այս որոշումը գործադրելու խորհուրդով կը բաժնուին իրարմէ:

Յուրտ խցիկի մը մէջ նստած էր Թովմաս, կոյր կողովագործը: Ճիշդ նոր լմնցուցած էր մեծ, գեղեցիկ կողով մը ու կ'ուզէր քիչ մը հանգչիլ: Իր փոքրիկ եղբորորդին, որ կանուխէն որբ մնացած էր, հաց գնելու համար դուրս ելած էր. Թովմաս մինակ էր: Անիկա իր առանձնութեան պահերուն իր խորհուրդներով երկինք կը փոխադրուէր եւ կ'ունկնդրէր հրեշտակներու երգերը:

*

Թովմաս իր պատանեկութեան ժամանակ այնքան առոյգ, կայտառ, գեղեցիկ ու զուարթ մէկն էր որ, ուր որ երթար երջանկութիւն կը սփռէր իր շուրջը: Օր մըն ալ հրդեհ մը ծագած էր իր բնակած գիւղին մէջ: Թովմաս անմիջապէս անձնուիրաբար գերմարդկային ջանքեր թափած էր հրդեհը դադրեցնելու: Սակայն ամեն ինչ հանդարտելէ վերջ երբ Թովմաս իր մահիճին վրայ պառկած կ'սկսի իր աչքերը շփել, յանկարծ այն ահռելի գիտակցութեան կուգայ թէ կուրացած է: Յուսահատած կը սկսի այս ու այն կողմ վազել: Բժիշկներ կուգան, կը քննեն, անոր աչքերուն լոյսը վերադարձնելու փորձեր կ'ընեն, սակայն ի գո՛ւր: Երկար ատեն յուսահատութեան եւ բարկութեան զգացումներով կը տարուբերուի ու կը տառապի, սակայն վերջապէս լռելով մտիկ կ'ընէ ծերունի քարոզիչին խօսքերուն որ յաճախ իրեն այցելելով կ'ըսէր. «Թովմաս, Աստուծոյ ձեռքէն ընդունէ այս դժբաղդութիւնը: Ան որ թոյլ տուաւ այս թշուառութիւնը կ'օգնէ նաեւ զայն կրել: Կեանքը կարճ է: Փրկիչը

քու սրտիդ մէջ եւ յաւիտեան զԱյն տեսնելու երջանկութիւնը պիտի ունենաս երկնից մէջ»: Վերջապէս տաք, տաք արտասուքներ սկսան հոսիլ Թովմասի կոյր աչքերէն որ հալեցուցին անոր սառ սիրտը ու Թովմաս այլեւս դադարեցաւ տրտնջալէ, ընդունեց իր Փրկիչը, սորվեցաւ Անոր աղօթել եւ հանգչիլ Անոր սիրոյն մէջ: Յետոյ կողով շինել սորվեցաւ: Ժամանակէ մը վերջ որբացած եղբորորդին քովը առաւ, զոր խիստ շատ կը սիրէր ու անոր հետ միասին կը բնակէր: Դրացի բարի տիկին մը անոր աղքատիկ տան գործերուն կը նայէր:

Թովմաս ձեռքերը ծալած եւ անձայն նրստած անգամ մըն ալ իր կեանքը աչքին առջեւէն անցուց եւ սկսաւ քնանալ: Չիմացաւ թէ ինչպէս Նէլի, անոր փոքրիկ եղբայրը Ֆրից եւ Մարգարիտ կամացուկ մը ներս մտնելով իրենց նուէրները դրին անոր ոտքերուն առջին: Նէլիին մայրիկը նաեւ կտոր մը փայլուն դրամ թուղթի մէջ փաթեցնելով անոնց տուած էր Թովմասին համար, զոր սեղանին վրայ դնելով կամացուկ մը հեռացան առանց որեւէ մէկէն նշմարուելու:

Մեծ եղաւ փոքրիկ Վիլհելմի ուրախութիւնը, երբ տուն վերադառնալով տեսաւ այն հրաշալի նուէրները: Ջանոնք մէկիկ մէկիկ իր հօրեղբոր ձեռքը դրաւ, որ շօշափելով ուրախանար: Թովմաս Աստուծոյ փառք տալով սկսաւ իր եղբոր որդւոյն հետ վայելել իրենց եկած բարիքները:

Ծննդեան տօնը մօտ էր: Մեծ ու պատիկ սկսած էին նուէրներ պատրաստել իրենց սիրելիներուն համար:

«Նէլի», ըսաւ օր մը Մարգարիտ, իր փոքրիկ ընկերուհիին, «այն կոյր մարդը ու փոքրիկ գունատ տղան երբեք մտքէս չեն ելլեր. անոնց ի՞նչ նուէրներ ծնունդին»: «Չեմ գիտեր, Մարգարիտ», պատասխանեց Նէլի, «եկուր մեր մայրիկներուն հարցնենք»:

Երբ Մարգարիտ տուն վերադարձաւ, տեսաւ որ մայրիկը իր գորշագոյն զգեստը ձեռքը առած անոր վրայ նորոգութիւններ կ'ընէր:

«Յիսուս մանուկին ըսելու ենք թէ զգեստդ այլեւս շատ պզտիկ կուգայ քէզի», ըսաւ մայրիկը ժպտելով: Այս խօսքին վրայ Մարգարիտ ուրախութեամբ լեցուած գոչեց, «բսէ անոր թէ կը փափաքէի Նէլիին վարդագոյն զգեստին նման զեստ մը ունենալ»: Մայրիկը խոստացաւ այնպէս ընել:

Քիչ վերջը Մարգարիտ պատմեց իր մայրիկին թէ Նէլին եւ ինք կը փափաքէին կոյր թովմասին եւ փոքրիկ Վիլհելմին նուէր մը տալ, սակայն չէին գիտեր թէ ի՞նչ եւ ի՞նչպէս քանի որ իրենք դրամ չունէին :

«Գիտե՞ս, Մարգարիտ», ըսաւ մայրիկը, «ես կրնայի անոնց համար բան մը գնել, բայց ասիկա իմ կողմէս տրուած կ'ըլլար եւ ոչ թէ քու կողմէդ : Ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ այսպէս ընենք : Քու ուսուցիչդ քեզի ամեն շաբաթ նիշեր կուտայ : Այս շաբաթունէ սկսեալ մինչեւ Ծնունդի օրը ամեն անգամ որ նիշերդ լաւ ըլլան քեզի 20 Ֆէնիկ կուտամ եւ երբոր շատ լաւ ըլլան 40 Ֆէնիկ : Այդ դրամովդ կրնաս անոնց համար ուզածդ գնել» :

Մարգարիտին ուրախութիւնը մեծ էր : Այո, ինք ամեն ճիգ պիտի թափէր խոստացուած գումարը շնորհակալ համար : Սակայն երբ երեկոյին մահիճ գնաց, երկար ատեն անքուռ մնաց : Կրկին եւ կրկին հաշիւ ընելով տեսաւ թէ ինչ ալ որ ըներ իր մտադրած առարկան գնելու չափ դրամ պիտի չկրնար շահիլ : Յանկարծ մեծ խորհուրդ մը արթնցաւ իր մէջ ու այսպէս նա իր միտքը հանդարտեցնելով աչքերը փակեց :

Քանի մը օր վերջը Մարգարիտ խնդրեց մօրմէն, որ մայրը փոխանակ նոր վարդագոյն զգեստ մը առնելու, անոր համար ծախուելիք դրամը իրեն տար, որպէսզի կարող ըլլար տաքուկ գիշերանոց մը գնել կոյր թովմասին, որովհետեւ անոր խցիկը շատ ցուրտ էր եւ մէկը չունէր որ Վիլհելմին բացակայութեան անոր քիչ մը կրակ պատրաստէր : Մայրիկը յուզուած՝ համբոյր մը դրոշմեց փոքրիկին ճակտին եւ խոստացաւ անոր փափաքին համաձայն ընել :

Ծննդեան տօնը կը մօտենար : Մարգարիտին մայրը կոյր թովմասին համար աղուոր տաքուկ գիշերանոց մը պատրաստեց այն դրամով, որով փոքրիկ Մարգարիտին զգեստը պիտի գնէր : Անոր բարձր նիշերուն միջոցով շահած դրամով ալ ուտելիքներ գնեց : Նաեւ Նէլի բարիքներով լեցուն մեծ կողով մը պատրաստած էր : Անոր մայրիկն ալ փոքրիկ Վիլհելմին համար նոր հագուստ մը գնած էր :

Վերջապէս հասաւ Ծննդեան իրիկունը :

Մարգարիտ հպարտութեամբ եւ ուրախութեամբ գիշերանոցը ձեռքը առած, Նէլի եւ Ֆրից փոքրիկ կողովին երկու կողմէն բռնած եւ անոնց ծառան Պետրոս ալ փոքրիկ ծառք ու մեծ կողովը առած՝ սկսան յառաջանալ դէպի կոյր թովմասին տնակը :

Դրան առջեւ կանգ առնելով նախ ներս նայեցան : Փոքրիկ Վիլհելմ սեղանին վրայ ճերմակ ծածկոց մը փռած ու պզտիկ նոր կողով մը անոր վրայ դրած էր : Կողովին մէջ քանի մը խնձոր եւ մի քանի վառուած մոմ կային : Դուռը կամացուկ մը բանալով ներս մտան : Վիլհելմ անմիջապէս տեղէն ցատկելով բացագանչեց «հօրեղբայր, հօրեղբայր, հրեշտակները եկան» :

Մարգարիտ կոյր թովմասին մօտենալով ըսաւ. «Մենք հրեշտակներ չենք, այլ մանուկներ եւ մեր ծնողքները զրկած են ձեզի այս նուէրները» : Նէլի ալ Վիլհելմին մօտենալով անոր ձեռքը դրաւ գեղեցիկ նոր հագուստ մը : Յետոյ սկսան ամեն ինչ կարգաւ դուրս հանել :

«Հօրեղբայր, հօրեղբայր, ահա գիշերանոց մը քեզի համար, հագուստ մը ինձի համար, նաեւ գուլպայ, կօշիկ, գիրք մը, սուրճ, կարկանդակ եւ Յիսուսին ու մսուրին պատկերը», կ'աղաղակէր Վիլհելմ հրճուելով :

Կոյր թովմաս զանոնք օրհնելով եւ Տէրոջը յաւիտենական ուրախութիւնը անոնց մաղթելով ըսաւ նաեւ որ իր խորին երախտագիտութիւնը յայտնեն իրենց ծնողաց :

Փոքրիկները երբ մեկնեցան խեղճուկ տնակէն՝ կ'զգային ուրախութիւն մը, որուն նմանը տակաւին երբեք զգացած չէին : Անպատմելի երջանկութեամբ մը համակուած կարող չէին խօսիլ եւ ամէն մէկ փոքրիկ սիրտ կը վայելէր ՏՄԼՈՒ երջանկութիւնը :

Երբ Մարգարիտ տուն հասաւ, մայրիկը անոր ձեռքէն բռնելով առաջնորդեց իր նուէրներու սեղանին, որուն վրայ կը գտնուէր նաեւ գեղեցիկ վարդագոյն զգեստ մը : Փոքրիկը սարսափահար մօրը նայեցաւ : «Մայրիկ, եթէ վերջապէս այս հագուստը գնեցիր, ըսել է կոյր թովմասին գիշերանոցը ինձմէ չէր, այլ քեզմէ էր» ըսաւ ան :

«Իրաւունք ունիս այդպէս խորհելու», պատասխանեց մայրը, «սակայն այդ զգեստը

ես չեմ տար քեզի, այլ Նէլին մայրիկը : Քիչ մը առաջ ինք անձամբ բերաւ զայն եւ ըսաւ թէ Նէլին միշտ կը փափաքի եղբր որ դուն ալ իրեն նման վարդագոյն զգեստ մը ունենաս եւ խնդրեց որ Նէլին սիրոյն ընդունիս այս նուէրը : Ուրեմն առ եւ փառք տուր Աստուծոյ այս գեղեցիկ պարգեւին համար :

Մարգարիտի ուրախութիւնը այնքան մեծ էր, որ անմիջապէս Նէլին մօրը վազելու եւ անոր իր խորին շնորհակալութիւնը յայտնելու մղում մը կ'զգար, սակայն ալ ուշ էր եւ պէտք էր հետեւեալ օրուան թողուլ :

Խիստ երջանիկ Միւռնի մը վայելեցին բոլորն ալ, սակայն ամենէն գեղեցիկ մասը անոնց կոյր թովմասին տուած այցելութիւնն էր :

Անկէ վերջ փոքրիկները շատ անգամ կ'երթային թովմասին քով ամեն տեսակ բարիքներով, սակայն իրենց տարածէն շատ աւելին կը ստանային, որովհետեւ թովմաս ամենէն գեղեցիկ պատմութիւնները կը պատմէր անոնց եւ ամենէն շատ կը սիրէին լսել անկէ Սուրբ Գիրքի պատմութիւնները, քանզի այնպիսի հոգիով մը կը պատմէր որ երբ փոքրիկները անոր մօտիկ կ'ընէին իրենց սրտին խորերէն կը բաղձային որ իրենք ալ թովմասի հոգիին նման հոգի մը ստանային :

Թարգմ. Գերմաներէնէ

ԹՈՒՐԻՔԵՐԷՆ ՄԱՍ

ԲԱՍԹԵՐ «ՇԹՕՔԱՄԱՅԸՐ»ԸՆ ՍԷՕԶԼԵՐԻՆՏԷՆ

Պէլքի էօյլէ ֆամիլիա ազաւարումը, խըզմէթընէրիմիդ, իշտաշլարումը, գոմշուլարումը եւ խօտ տօսթլարումը վար քի՝ անլէրին սիյրէթի վէ թապիաթլարումը նէվի պիզէ բուհանի էօմրտէ իլէրի կիթմէմիդ իչիւն պէօյիւք պլր մանի կէօրիւնիւյօր, ֆազաթ ինճիլին խաթլարումը չօզ տէֆա անլայամատըղումը կիպի, պիզիմ տէրունի էօմրիւմիլդ իչիւն տախի պէօյլէ տիր : Պիզի թահրիք էտէն վէ պիզի սըզան, հէր հանկը պիր թէճըրիւպէ պիզէ իսապէթ էտէր իսէ՝ անլէրին ճիւլէսի պիզիմ թալիմիմիդ իչիւն Ալլահ թարաֆընտան թէրթիպ էտիւմիշ տիր, թա քի պիզէ էնճամ Րապպ Յիսուսըն հազիզի էսիրլէրի օլալում, վէ անտէն սօնրա պաշգալարը տախի խաշըն էսարէթիւնէ վէ Յիսուս Քրիստոս :

սըն հայաթընա իրշտա էտէպիլէլիմ : Եսուսըզ Յիսուսըն էսիրլէրի պաշգալարը խաշըն վէ Ալլահըն քէլամընըն ալթընա կէթիւրէպիլիւրէր :

* *

Ալլահըն էվլասլարը հէր զէման մէսրուր օլմազ, վէ էն դարանլըզ սաաթլարտա տախի Րապպա օլան մէսէրրէթլէրինի զայ էթմէմէք կէրէք տիրլէր, շէօյլէքի պիզ շախսէն կիւճլիւքլէր ալթընտա չէօքէրէք էնճամ իշէ եարամազ պիր հալա կէլմէյէլիմ, հէմտէ էթրաֆըմըզտա օլան քիմսէլէրի մաղմուլըղմըզլա միւզթարիպ էթմէյէլիմ : Զիրա պուլութլար չօզ գօլայ եսեւըլըլար, վէ պիր պիւթիւն էվին վէ ֆամիլեանըն ուֆուզունու դարարտապիլիւրէր : Էյէր պիր քիմսէնիս դալպի իւզէրինտէ աղըր պիր եիւք վար իսէ՝ վէ տահա երւքլէրինի Յոսուսըն իւզէրինէ գօյմաղը էօյրէյմէզ իսէ, օ զէման պուլութլար կիթտիքէ գիյատէ սէմայը էօրթէր, մէյէր քի օրատա պաշգա պիր քիւրրէի հալատա եաշայան վէ պու հալանըն սըզլէթիւնէ դարշը տուրապիլէն պիր քիմսէ պուլունա :

* *

Պիզիմ էօյլէ պիր Փէտէրիմիդ վար տըր քի Օ պիզիմ ինթիյաճըմըզը կէօրիւպտէ անտէն եիւզ չէվիւրմէք էտէմէզ : Օնու պիզիմ հալիմիզի պիւլմէսի քիֆայէթ էտէր : Օ ինթիյաճըմըզը տօլտուրաճազ տըր : Օ պիլիւր սէնիս ներկտէ եաշատըղըն : Հանկը մահպուստա, նէ՝ կիպի պիր ճէսէտտի, հա՞նկը էվտէ, նէ՝ կիպի հալ ու քէյֆիլէթլէր ալթընտա, վէ օ սէնիս իչիւն, վազթընտան էվվէլ տիւշիւնմիւշ տիր : Թաիֆէլէրէ մախսուս պիր շէյ տիր տիւշիւնմէք քի Ալլահ պիր կիւն պիզի գափալը պիր գափու էօնիւնէ գօյաճազ վէ օրատան կէչմէմիզի էմր էտէճէք՝ քէնտիսի գափուլու աշմայարազ, եախօտ պիր Մարա սուլու էօնիւնտէ պուլունաճազըզ՝ վէ քէնտիսի քէտէրիմիզին իչիւնտէ պիզի եալընըզ պրազաճազ : Տէյի՛լ մի քի հէր տէֆա պիզիմ գուվվէթիմիզին վէ չարէլէրիմիզին խիթամա կէլտիյի սըրատա Ալլահըն պիզէ իմտաս էթմէսի իչիւն եէնի պիր վատ հազըր տըր :

ՔՐԻՍՏՈՍ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՆԷ՞ ՏԻԻՇԻՆԻԻՐՍԻՆ

Պու սիւալը տիւնեատա իւք տէֆա Յիսուս քէնտիսի էթտի : Օլ զէմանտա հէր ֆէրտ Քրիստոս հազընտա քէնտի էֆքեարընը թէշքիլ էթմիշ օլտուղու կիպի պու կիւն տախի հէր շախս Անըն հազընտա քէնտի էֆքեարընը թէշքիլ էթմէք կէրէք տիր : Յիսուսըն կէօրմիւշ օլանլարա սիւալ էտէլիմ :

Պետրոս սէն մուսալիմին հազարնտա նէ՞ տէրսին.— Օ Բրիստոս իպն Ուլլահ իւլ հայ տըր :

Վէ սէն սէվհիւլիւ շայիրա Յովհաննէս.— Յիսուս Բրիստոս Ալլահն ողու տըր, հայաթ անտէ տիր, հայաթ տախի ասէմէրին նուրու տըր :

Թովմաս, սէն նէ՞ տէրսին.— Բապպըմ վէ Ալլահն :

Անա թէատտի էթմիշ ուն Պողոս, սէնն շէհատէթին նէ տիր.— Անըն իշիւն հէր շէյի զայ էթմիշ ունալ անլէրի հիշ հիւքմիւնտէ սայարըմ, թաքի Բրիստոսը զազանայըմ :

Վէ սէն վաֆթիդ էտիճի Յովհաննէս, Անն հազարնտա էֆեհարըն նէ՞ իսէ պիզէ սէյլէ.— Օ տիւնեանըն կիւնահընը իշֆ էտէն Ալլահնըն գուզուսու տըր, Բուհ իւլ Գուսս իւլ վաֆթիդ էտէն Օ տըր :

Պէլքի պու ասէմէրտէ փարթի բուհու վար իտի, անլէր հաթտա էֆէնտիլէրինին ուղորնա շէհա տախի ունուար : Պաշալարա սիւալ էտէլիմ :

Պիղատոս, սէն քի Անըն իթթիհամ կվրազընը կէօրտիւն վէ Անը խաչլանմաղա թէսլիմ էթտին պիզէ սէյլէ քէնտի հազարնտա նէ՞ տիւնեանըն.— Պէն պու ասէմտէ հիշ պիր ճիւրմ պուլամայօրուս :

Յուդա, սէն քի քէնտի իւլ իւլ սէնէ պիրլիքտէ հաշատըն վէ Անը 80 Յարաք իշիւն էլէ վէրտին, Անըն հազարնտա նէ՞ տէրսին.— Սուչսուզ զան էլէ վէրմէքլէ կիւնահ իշլէտիմ :

Վէ սիզ բոմալը զապիթան վէ ասքերլէր քի Անը խաչլանմաղա կէօթիւրտիւնիւզ Անըն ալէյ-հինտէ նէ՞ տէյէճէյինիդ վաշ.— Հազիդաթէն պու ասէմ իպն Ուլլահ իտի :

էյ շէրիր բուհլար սիզ նէ՞ տիւնեանըն ունուզ.— Օ Իպն Ուլլահ տըր :

Վէ սէն, պիշարէ իւրսըզ քի Անըն քէտէր վէ էլէմիւնէ հիստէտար ունու, սէն նէ տէրսին.— Պու ասէմ հօլսըզ պիր հարէքլթաէ պուլուսմատը :

էօյլէ իսէ Օ նիշիւն էօլտիւրիւլտիւ :

Անը նէֆրէթլէ թատալիդ էտէն ֆէրիսիլէրէ սիւալ էտէլիմ վէ պաղալըմ քի թէշէքքիլէրին նէ՞ տիր.— Պու ասէմ կիւնահարարըն զապուլ էտէն պիրի տիր : Իշթէ պէօյիւք շէքվալարընըն սէպէպի : Ալլահ ս համա ունու քի Օ գապուլ էտէր : Ֆէրիսիլէր թահքիր էտէր իքէն, քէնտիսի անլէրի գուրթարըն, Օ տիւնեայա աֆվլըզ վէ խէլաս կէթիւրտի :

էյ մէլէքլէր սիզ քի Ալլահն տիւնեայա

վէրտիլ խէլասքեար իշիւն մէսրուր ունուզ.— Անըն պէշիլինին էօնիւնտէ նէ՞ տէրսինիդ.— Պիւթիւն դավմա վուզու պուլաճաղ ազիմ պիր մէսէրէթի թէպշիր էտէրիմ, չիւնքի սիզէ... Մեսիհ վէ Բապպ ուն խէլասքեար սօղմուշ տըր : Վէ Սէն սէմալի ֆէտէր քի հէր շէյի պիւրտին պիզէ սէյլէ Օ քիմ տիր.— Սէվհիւլիւ ողու պու տիր, Անտէն բապի իմ, Անը տիւնէյինիդ :

Վէ սէն էյ պուսու ուղույան, Բրիստոս հազարնտա նէ՞ տիւնեանըն պուստան մուհիմ պիր սիւալ հօզ տըր : Օ տէտի Անա իման էտէն հիւքմ ունուճաղ ամմա իման էթմէյն հալա մահքիւմ տիր, պու սէպէպուէն հէր ֆէրտին Անըն հազարնտա մուսայէն պիր էֆեհար թէշէթիլ էթմէսի կէրէք տիր : Շու պիր շէյ մուսայէն տիր քի հէր ֆէրա պիր կիւն Յիսուսու քէնտի էֆէնտիսի վէ մէլիլի հալընտա թանըլըզ զապուլ էտէնէք, չիւնքի հազարնտա տըր քի հէր ֆէրա Անըն հուզուրուտա տիզ չէօքիւզ հէր տիլ ֆէտէր Ալլահն մէմտի իշիւն Յիսուս Բրիստոսուն Բապպ իտիլինի իզրար էտէնէք տիր. Փիլ. 2. 10, 11 :

էյ ճիւմէ հօլիւն վէ հիւքիւլէր, պանա կէլիւնիդ, պէն տախի սիզէ բահաթ վէրիւրիմ, Մատթ. 11. 28 :

Պիր ասէմ պիւթիւն տիւնեայը զազանըզ տա, քէնտի ճանընը զայ էտէրսէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր. Մատթ. 8. 36 :

Թարիզ վէ հազիդաթ վէ հայաթ պէն իմ. պէն վասթթա ունատըզճա. Փէտէրէ քիմսէ կէլէմէք. Յովհ. 14. 6 :

Լիօն, Յարանըզճատան թէրճիւմէ * * *

ՄՈՒՎԱՅՑԱԳ ՊԻՐ ՐԵՉԵԹԱ

Պիր մօզթօրան խաթթալարը արասընտա պիր կէնճ վար իտի, իւք մաւայէնէտէ թըպպէն տնա պիր հարարըմ էտիլէմէզ իտիլ անլաշըլտը : կէնճ վէսթըն չօզ նէվ բահաթսըզըլըզարը հազարնտա պահա էտիյօր իտի, լաքին ուսթա պիր հէքիմ իշիւն անըն ճէսէտէ բահաթսըզըլըզարընըն խայալի ունուզուսու անլամազ կիւն տէյիլ իտի. անըն ճէսէտի տէյիլ իլլա ճանը խասթա իտի : Սէրվէթ վէ զանիմիթ իշիւնտէ պէօյիւմիւշ ունուզուստան արգու էթտիլի հէր շէյէ մալիք ունուշ իտի. պու սէպէպուէն ճիւմէ տիւնեայի բահաթ վէ սաստէթին օրթատընտա էօմրաշն օտանմըշ օլալաղ էլէմ չէքմէքտէ իտի. խարիճտէն կէօրէնլէր անըն էն մէսուս պիր ասէմ սայտըզարըն սըրատա քէնտիսի զանաթսըզ

վէ պիշարէ իտի : Տօգթօր մէրգումու թէքուար զիյարէթինտէ կէնճ այնի շէքվալարընը թէքէր-րիւր էտէրէք պու էօմրիւն նէ դատար եաշամա-յը տէյմէզ պիր շէյ օլտուղունու պահս էթտի : Տօգթօր կէնճին պու էֆքեարընը գապուէ էթմէ-յէրէք էօմրիւն եաշամայը տէյէր մի տէյմէզ մի իտիյի ատէմին անա նազարէն թուլթուղու մէվ-զիյէ մէրպուլթ տըր տէտի, շիմտիյէ դատար սէն քէնտին իչիւն եաշատըն, պիր տէֆատա պաշ-զալարը իչիւն եաշամայը սընա, էմին իմ քի պօշ վէ օսանճը սայտըղըն շու էօմիւր զիյատէ ճալիպ օլաճազ : Վէսթըն պու էֆքեարընը լէտտ էթմէտի, իլլա պու մազսէտսիզ էօմրիւ քէնտի լահաթսըղըղընն սէպէպի իտիյինի գապուէ էթտի : էյէր էքմէյիմի էլիմ իլէ գազանմադա մէճպուր օլսամ ետիստ հիչ տէյիլ հէր կիւն եա-փաճազ մուայէն պիր վազիֆէմ օլսա իտի, հէմ քէնտիմ լահաթսըղ օլմազ, հէմտէ էթրաֆըմ-տաքիլէրի լահաթսըղ էթմէյիպ, մէսուտ պիր էօմր եաշար իտիմ : Տօգթօր կիւլիւմսէյէրէք մատէմքի մէշղուլիյէթին եօզ արը, պէնիմ իլէ պիր դաշ խասթա զիյարէթ էյիլ տէտի : Վէս-թըն լազի օլտու չիւքիւ պէօյլէ պիր թէքիլֆ քէնտի իչիւն քիւլիյէն եէնի պիր շէյ իտի : Սուայէն պիր սասթտա տօգթօր կէլէպ քէն-տինի Լօտարանըն ֆապիր մահալլէլէրինի պի-րինէ կէթիւրտիւ, պուրատա չօզ եէնի շէյլէր կէօրտիւ, քի անլէր հազընտա պէլքի պիր տէ-ֆա իշիթմիշ եապա օգումուշ իտի, լաքին վէ-րուշանլըզ հազընտա իշիթմէքլէ կէօրմէք արա-սընտա չօզ ֆարզ վար : Սիւքիւթ վէ լալ օլա-րազ օլ տար վէ քիլիլի սօզազլարտան կէլէրէք, էնճամ փէրիշան պիր օսայա կիրտիլէր, Վէսթըն պուտան էվվէլ պէօյլէ պիր օտա կէօրմէմիշ իտի : Փէրուշան պիր եաթապտա սահիյսիզ իթալիալը պիր օղան եաթըյօր իտի, տահա խասթա տօգթօրու թանըմազտան, տօգթօր մու-հապպէթլէ անը սէլամալտը, վէ զըրըզ պիր սանտալիայը եաթաղըն հանընա չէքլէք, օղա-նա իթալիանճա նասըլ իտիյինի սիվալ էթտի, օ զէման օ սարարմըլ սիմատա պիր մէսէրէթ կէօրիւնտիւ վէ դանն էտէլտինքի խասթա պիր դաշ տազիզ իչիւն ազըլարընը ունուլթու : Տօգթօր պիր ազ սօնրա թէքրար գալտը : Եօլ-տա Վէսթընա իթալիանճա պիլիւրմիսին տէյու սիվալ էթտի, օ էվվէթ տէտիյինտէ, էօյլէ իսէ պէն սէնին իչիւն պիր իշ պիլիլիմ, պէնտէն մատա բուհանի պիր իշճի պու օղանը զիյարէթ էտէր, լաքին օ իթալիանճա պիլմէտիյի իչիւն անճազ ճէսէտէ ալիտ պազը խըզմէթլէրտէ պու-

լուսույօր, էյէր սէն թէրճիւմանլըզ վազիֆէսինի իճրա էտէր իսէն, օ զէման պու պիշարէ չօճու-զա պազը թէսէլլի քէլամալարտա սէօյլէյէպի-լիւր : Նէ՞ տէյու Վէսթըն թէաճիւպ իլէ սիվալ էթտի, պուսու սէն ճիտաէ՞ն մի սէօյլէյօրսուշ, տօքթօր վազար վէ սիւքիւթ իլէ անըն եիւզիւնէ պազարազ, սէվկիւլիւ Վէսթըն սէն պիր ճանըն զըյմէթի հազընտա հիչ տիւշիւնտիլ՝ միւ վէ օ աշըզճա տահա պէն քէնտի ճանըմ հազընտա պիլէ տիւշիւնմէմիշիմ տէտիյինտէ, տօգթօր մընալար թէմսիլինի պիլիլմիսին, Ալլահ հէր ատէմէ պիլա իսթիանա մընա թէվզի էթմիշ տիր վէ անը մէնտիլ իչիւնէ դօյուպ կէօմմէք թէհիլ-քէսի վար տըր, Վէսթընըն գալպինէ խասթա-նըն եալընըղըզ վէ փէրիշանլըզ տէրին թէհիլ էթմիշ օլտուղունտան տօգթօրու պու նասիհա-թընը գապուլա հազըն պիր հալտէ իտի : Անլէր պիլպիլիլէրինտէն ալըլտըզլարընտա թէրճիւ-մանլըզ վազիֆէսինի իֆա էթմէյի սէօզ վէրտի : էրթէսի սապահ վալիզ Վէսթըն իլէ պէրապէր խասթանըն օտասընա կիրտիլէրինտէ օղանըն կէօզլէրի եինէ փարլատը : Վալիզ Ալլահըն Գիստոտա իհսան էթալի ինայէթ հազընտա սէօյլէյիպ պու ինայէթ գափուսունու քէնտի իչիւն տալի աշըզ իտիյինի զիքը էթտիյինտէ օղանըն կէօզ եաշարը սարարմըլ վէ չէօքմիւշ եանազլարընտան ազմադա պաշլատը : Վէսթը-նըն գալպի տալի հարաքէթէ կէլմիշ իտի վէ վէ մուհապպէթ իլէ կտիլէն խըզմէթին մէսիլ-րէթինի հիսս էթմէյէ պաշլատը : Վէսթըն խաս-թայա Ալլահն քէլամընը թէրճիւմէ էտէր իքէն պու քէլամ քէնտինին ճանընա տալի տէրին պիր սուրէթտէ պասըլտը : Վալիզ խասթանըն եաթաղը հանընա տիզ չէօքէրէք տուա էթտի, Վէսթըն տալի անըն հանընա տիզ չէօքէրէք տէյիլ եալընըզ տուայը թէրճիւմէ իլլա չօզտան պէրու տուայը պրազմըլ իքէն իլք տէֆա օլա-րազ քէնտիսի տալի տուա էյիլէտի, եալընըզ խասթա իչիւն տէյիլ քէնտի շախսը իչիւն տա-լի Ալլահըն մէրհամէթինի թալէպ էտէրէք Անա նիյազ էյիլտի քի պու կիւնտէն իթիպարէն քէն-տինտէ եէնի պիր հայաթ մէյտանա կէթիւրտին : Այնի կիւն էօյլէտէն սօնրա Վէսթընը թէքրար խասթանըն հանընտա կէօրիւյօրուզ : Նասթա-նըն սօն սասթը եազլաշմըլ տըր, Վէսթըն պիր էլի իլէ խասթանըն էլինի թուլմուշ վէ օլ պիր էլինտէ իթալիանճա պիր ինճիլ վար, օ օղանա խաշտաքի խըրսըղըն վազաասընը օգուտու, ա-նըն արղուսու իւզէրինէ պիր տէֆա տահա վէ թէքրար իւչիւնճիւ տէֆա տալի օգուլարազ

պիր ազ տուրտու, եօրդուն խաւթայը ուշուսուշ
զանն էթտի, պիրտէն խաւթա պիր տէֆա տա-
հա տօղրուլուպ իմանլէ տօլու պիր պաղը իւէ
կէօղլէրինի հօզարըյա արքէրէք, եա Բապպ
պէնի տախի թէզէքքիւր էյլէ տէտի. վէ սօն
նէֆէսինի վէրէրէք եէնի տօթթու վէսթընըն
գուճաղընա տիւշտիւ. վէսթըն տէրին տիւշիւն-
կիւյէ տալարազ ուղուն պիր վաղթ օթուրտու,
հիչ խապէրի օլմատը քի օ արատա տօղթօր
եաւաշճա օտայա կիրմիշ իտի: Շիմաի տօղթօր
վէսթընա եաղաշարազ, տէյիլ մի քի պու էօմր
անը տօղրու գուլլանմաղը էօյրէնիւր իսէք պօշ
պիր շէյ տէյիլ տիր տէյու սիւալ էթտի. օ զէ-
ման վէսթըն տօղթօրա էլինի ուղատարազ խու-
սուսի մէմնունիէթինի պէյան էյլէտի: Ալլահ
սիգէ իւճրէթինիգի վէրսին շիւնքի պանա շիֆա
պուլմանըն թարիգինի էօյրէթտինիգ տէտի:
Ուղուն սէնէլէր կէշտի, պիր զէման էօմրտէն
օտանմըլ օլան կէնճ վէսթըն, շիմաի Բապպտա
մէսուտ պիր քիմսէ օլմուշ իտի, օ վաղթընը վէ
սէրվէթինի չօղլարըն թէսէլլիսինէ սարֆ էտէն
պիրի օլտու: Տօղթօրունուն անա վէրտիլի էյի
րէշէթա իշիւն տաիմա միւնէթտար գալտը:

Լիօն

Միւթ. Ե. Պ.

ՀԵՐ ՇԵՅ ԱԼԼԱՀ ԻՉԻՆ

Բապպըն հարպընտա պուլունան պիր քիմսէ
քէնտի շախսը իշիւն իգզէթ արամազ: Հէր շէյ-
տէն էվվէլ ինսանլարտան մէտհիյէ գապուլ էթ-
մէքտէն վազ կէշմէլի տիր: Էյէր սէն հիչ տէյիլ
սէ Ալլահ էվլատլարընտան, սէնին բուհանի պի-
րատէրլէրինտէն խըտմէթին իշիւն մէտհիյէ մէ-
մուլ էտէր իսէն, անլէրի տիւնեայա միւսալի
թուլթմուշ օլուր վէ քէնտի տիւնեալի էֆքեա-
րընը տա մէյտանա գօմուշ օլուրտուն: Սէն թէնէ
գուլազ վէրմիշ օլուրտուն Գաղ. 6, 8. էյէր անլէ-
րին մէտհիյէլէրինի պէքլէրտէն, անլէրին սէնա-
լարը նէ սանա նէ տէ անլէրէ ֆայիտէլի օլաճազ,
խուսուսաքի անլէր սէնին մէտհ օլունմազ ար-
գունու պիւտիքլէրի իշիւն մէտհ էտէյօրլար իսէ:
Պէօյլէ պիր շանիէրէսթլիք սէնին բուհանի էօմ-
րինէ պիր զէհիւր կիպի թէէսիւր էտէճէք վէ ճէլիլ
Բապպըն իշիւն սարֆ էթմէք կէրէք իտիյին
գուլվէթինտէն սէնի սօյաճազ. Բապպը թանը-
յանլար արասընտա տախի խըտմէթիյին նամա-
լիւմ օլմասընա բազի օլմալըսըն: Բապպըն հու-
գուրունտա սատազաթլա եիւրիւյէլէր տայա

պիրիպիրլէրինէ մալիւմ օլմազլար. միւմին տիւն-
եանըն հազարէթլէրինէ տայանմազ կէրէք օլ-
տուլու կիպի, տիկէր միւմինլէրտէն թազտիր
օլունմամազա տախի բազի օլմալը տըր, անլէ-
րին մուհապպէթ վէ մէտհիյէլէրինտէն մահրում
գալտըղընտա միւթէէսիւր օլմամալը տըր:

Պէօյիւք Ալլահ ատէմլէրինին էօմիւր եօլմու-
լուզլարընտա եօլ արգատաշլարը սալթ Ալլահ
իտի: Պիգիմ թապիի ատէմիմիգ պունտան նէ
գատար ֆարզլը տըր. օ տայիմա ատէմլէր թա-
րաֆընտան քէնտի իշիւնտէ ալզըլանմազ իսթէր.
պիգ ատէմլէրին շէհատէթինի Բապպըն շէհա-
տէթինտէն եիւքսէք թուլթարը, վէ պու զէմին-
տէ քէնտի եօլունու թէքտէն իւրիւմէյէ մէճպուր
օլմուշ օլան գաթըն շայիրալէրի օլտուլունուգու
ունսուտըրուգ: Լաքին տէյիլ մի քի պիգ տախի
անըն կիպի փէտէրին եանըմըգտա օլտուլունա
էմին օլարազ մէսրուր օլապիլիւրիգ: Լաքին հա-
զիգաթէն եալընըզ գալըրըզ տիւնեա պիգի մէտհ
էթտիլի, լաքին Ալլահըն հիւսն ի բիգասընա մա-
լիք օլմատըղըմըզ հալտէ:

Քէնտի իգզէթինի եալընըզ Ալլահտա արա-
յան քիմսէ մուլթու տըր: Օ քէնտինի հիչ պիր
վաղթ անլայամայաճազ օլան պէլքիտէ իւզէրի-
նէ կիւլէն վէ հաթթա քէնտինի հիւքմ էտէնլէրէ
պազմայարազ էֆէնտիսինին կիւնէշի փէրթէվ-
լէրի ալթընտա քեամիլ սէլամէթտէ հաշար.
իմանը պաշլայան վէ թէքմիլ էտէն Յիսուս տա-
խի քէնտի էլէմլէրինին եօլունու պէօյլէ եալընըզ
կիթտի, պաշլալարտան վէ հաթթա քէնտի շա-
յիրալէրինտէն պիւլէ «Պիր թէօքէզ» սայըլարազ:
Պիգ տախի անըն շայիրալէրի հալընտա քէնտի
իգզէթիմիգի ատէմլէրտէ տէյիլ, իլլա Ալլահտա
արայալըմ:

Թէրճէմէ

Մ Ո Ւ Թ Լ Ո Ւ Պ Ի Ր Է Օ Մ Ր

(Մէզմուր 23)

Բապպ շօպանըմ տըր:

(Միւպարէք էմնիյէթ)

Պիր շէյէ միւհթաճ օլմամ:

(Քեամիլ իգնաիյէթ)

Օ պէնի չիմէնդարլարտա եաթըրըր, վէ սա-
քին սուլար քէնարընտա կէզաիւրիւր:

(Հասրէթին իգնա օլունմասը)

Ճանըմը իհեա էյլէր, վէ իամի իշիւն պէնի
սալահ թարիգլէրինէ իրշատ էտէր:

(Էմին տէլալէթ)

Պէն էօլիւմ կէօլկէսի տէրէսինտէ կէզսէմ-տէ շէրրաէն գօրգմամ :

(Գարանլըգտա նուր)

Զիրա սէն պէնիւմ իլէ սին, սէնին առան վէ տէյնէյին պանա թէսէլլի վէրիւրէր :

(Ալլահըն հուղուրունտա իմ-
րար էտիլէն հայաթ)

Տիւշմէնլէրիմին դարշըսընտա պէնիւմ իչիւն սօֆրա թէրթիպ էթտին :

(Մուզայազա օրթասընտա
զիյաֆէթ)

Պաշըմը եազ իլէ մէս էթտին, քեասէմ թաշգըն տըր :

(Թաշգըն հայաթ)

Հագիզաթէն նլմէթ վէ բահմէթ պիւթիւն միւստէթ ի էօմրիւմտէ պանա բէֆազաթ հտէ-
ճէք :

(Միւսթազպէլէ իւմիւտլէ պազըշ)

Պիւր չօգ կիւնլէր պէյթ իւլ Րտպպտա սա-
քին օլտնաղլմ :

(Վաթան)

ՅԻՍՈՒՍԻ ԱՐԵԱՆ ԶՕՐՈՒԹԵԱՆ

ԳԱՂՏՆԻՔԸ

ԿՐԱԿԵՑԷՔ, ԵԹԷ ԿԸ ՀԱՄԱՐԶԱԿԻՔ

Հար. Ամերիկայի սպանիական քաղաքի մը մէջ անգլիացի մը ձերբակալուեցաւ խոտու-
թեան մը մասնակցելուն համար, եւ զնդակահար
ըլլալու դատապարտուեցաւ :

Ժամը հասաւ, ան արդէն վճիռը գործադրող
զինուորներուն մէջտեղը կեցած էր եւ պաշտօն-
եան «կրակեցէ՛ք» հրամանը տալու վրայ էր,
երբ յանկարծ անգլիացի հիւպատոսը նետուեցաւ
դատապարտեալին վրայ եւ անգլիական դրօշը
պարզելով անոր վրայ աղաղակեց. «Եթէ կը հա-
մարձակիք, կրակեցէ՛ք» : Հետեւանքը ան եղաւ
որ դատապարտեալը արձակուեցաւ եւ անգլիա-
ցիներու պաշտպանութեան յանձնուեցաւ :

Այն մեղաւորը որ Յիսուսի կը հաւատայ, կը
փրկուի, եւ քրիստոս իր արդարութեան հան-
դերձովը կը ծածկէ զայն : «Իսկ արդ դատապար-
տութիւն չկայ Քրիստոս Յիսուսով եղողներուն» :
Անիկա Յիսուսի պատուական արիւնովը ծախու
առնուած է եւ իրբեւ Աստուծոյ մէկ դուակը,
Անոր հովանիին ներքեւ կ'ապրի :

Արտատպուած

«ՈՒՂԵՑՈՅՑ ԶԱՄԲՈՐԴԻՆ,

ՄԱՀՈՒԱՆԷ ԴԷՊԻ ԿԵԱՆՔ» զրքէն

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խմբագրական դիտողութիւններ. — Մեզի հասած է
Ֆրանսայի Ե. Ք. Բնկերութիւններու տարեկան համաժո-
յովի տեղեկագիրը, զոր այս անգամ տեղի անձկութեան
պատճառաւ կը յետաձգենք յառաջիկայ տարուան առա-
ջին թիւին հրատարակելու :

Թերթիս 11րդ. եւ 12րդ. թիւերը իրենց ժամանակին
կարենալ հասցնելու համար պարտաւորուեցանք միացեալ
հրատարակ հանել :

Անկէ շաշած մը առաջ մեր անվճար բաժանորդնե-
րուն զեկուցագիր մը ղրկած էինք՝ հրաւիրելով զիրենք
որ իրենց առկա ինքնաշարժները մաքրեն : Կը յուսանք որ
մեր այս կոչը անպատասխան չպիտի մնայ, վասնզի
խմբագրութիւնս իր բոլոր ջանքերուն հակառակ հազիւ
կրնայ գոցել տպագրական ծախքերը միայն :

Զորրորդ տարուան առաջին թիւը լոյս պիտի տեսնէ
Յունուար 15ին, որով յետոյ պիտի կրնանք կանոնաւորա-
պէս ամիսն անգամ մը յղել :

ՆՈՐ ԹԵՐԹԵՐ ԵՒ ԴԻՔԵՐ. — Ստացանք «Նոր Աւե-
տաքեր» կրօնաբարոյական, գիտական, կրթական երկ-
շաբաթանթերթը : Բաժանորդագին տարեկան 1 տօլար.
Հասցէ. — Nor Avedaper. B. P. 287, Alep, Syrie.

«Հրեղէն Սիւն» հոգեւոր պարբերաթերթը, բաժնեգին
տարեկան 6 շիլլին, Հասցէ. — 5 Rue Said Pacha Choubra
Caire. Egypt.

Այլ ջիւմազին մաղմանքները :

«Հայ Տունը». — Գրեց վեր. Մ. Յ. Գնահեան գիրք մը
որ կը վերլուծէ ընտանեկան ամէն ինչիւր առողջ մտքով
եւ ընդարձակ լոյս սփռելով լուրջ եւ անհրաժեշտ հար-
ցերու մասին : Կարծէ որ սոյն պատուական գրքէն օրի-
նակ մը իւրաքանչիւր ընտանիքի՝ մանաւանդ նորակազմ
ներուն մօտ գտնուի : Գին 2 տօլար : Կ'ստացուի հեղինա-
կէն եւ կամ խմբագրութեանս միջոցաւ :

Կողմնդի առթիւ Ս. գիրք, երգարան եւ հոգեւոր
գրքեր գնել ուղղուեց թող դիմեն Ամերիկայի մէջ՝

Mr. B. B. Ghazarossian, 14 Auburn Str. Lawrence Mass, եւ

Mr. S. Topoozian, 270 Greenwich Ave. Greenwich, Conn.

H. Hovaghimian, Moody Bible Institut, Chicago, Ill.

Իսկ Ֆրանսայի մէջ,

Gulchan Badakian, c/o Redaction de Panpeo, 29, rue Fau-
chier, Marseille.

Վերջինս պատրաստ է գրքեր ղրկել ամէն կողմ :

Խմբագրութիւնս Ս. Ծննդեան տօնի

եւ

Նոր Տարուան օրերու առթիւ

սրտագին մաղթանքներ կը յղէ

Բանբերի ընտանիքին :

ՅԱՆԿ ՆԻԻԹՈՑ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԲԱԺԻՆ

Ապաստանի քաղաքը	76
Աստուածաշունչը	6
Աստուած ամէն բանի մէջ	2, 19
Աստուծոյ զաւակ	54
Աստուծոյ ճամբաները	44
Բայց ի՞նչպէս կ'երեւնայ ձեզի	17
Գայթակղութիւնը	63, 73, 84
Գանամօրի	3, 36, 44
Դուն, ես կամ ուրիշ ոեւէ մէկը	59
Երկուքն ալ բժշկուած	52
Ինչ եկո՞ւր յոգնած	55
Լոին պատգամներ ժԶ դարու հայրերէն	59, 67
Խաչին փայլունութիւնէն	33, 44, 49
Խմբագրական ղեկավարութիւններ	1
Հիմնական սկզբունքներ Սբ. ղիրքը ամենաօգ-	67, 76, 87
տակար կերպով սերտելու	57
Ճշմարիտ հոգեւոր կեանքը	33
Յաղթութիւն՝ յաղթական Քրիստոսով	10
Յարութեան տօնական մտածութիւններ	67
Յիսուսի սէրը	9
Յիսուս Քրիստոսի մահը	83
Նախասահմանութիւնը	25
Սբ. Հոգւոյն լեցունութիւնը	75
Վստահութիւն	86
Քրիստոս կեանք է	

ՄԱՆԿԱՆՑ ՍԻՒՆԱԿ

Ի՞նչպէս բարի պտուղ կրնանք ունենալ	12
Լապտերդ քովդ պահէ	29
Խնդածաղիկին դասը	5
Ծաղիկներու բարեկամը	37
Մարգարիտ եւ Նէլի	88
Փոքր մեղքեր	68
Քրիստոսին յուսախաբութիւնը	21

ԹՈՒՐԲԵՐԷՆ ԲԱԺԻՆ

Ալլահըն իզգէթի	69
Աչքդ մէքթուպ	6, 62
Արդիականութիւն եւ հիմնապաշտութիւն	62
Էնճամ իհմալ էթտիմ	47
Իթաաթ մէյվէսի	77
Իլիմ պիր վազաա	23
Իմանըն ճէնկի	29
Խաչըն մագսէտի	13
Հէր շէյ Ալլահ իշիւն	94
Հէր քէսին օգույա պիլէճէյի պիր քիթապ	7
Հիքմէթին եէտի տիրէքլի խանէսի	30
Ճէլալ	54
Մախֆի հայաթ	22
Մաղրուր տինսիզին իտտեաուր	15
Մէզարտան էօթէ հայաթ վա՞ր մը	14
Մութլու պիր էօմը	94
Մուվաֆֆազ պիր բէչէթա	92
Պաշգալարըն գուսուրլարը	53
Սատու Սուստար Սինկէին էօմրինտէն	74
Բապլըմ վէ Ալլահըմ	38, 46
Փասթէօր Շթօքմայրըն սէօզլէրինտէն	94
Քի՞մ սէմայա կիտէ պիլիւր	55
Քրիստոս հազընտա նէ՞ տիւշիւնիւրսին	91

ՁԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անաըրս Օլսըն	55
Լուրեր Բարիզէն	24
Հոգեւոր զործը Արաէշի նահանգին մէջ	16
Հոգեւոր զործը Լիօնի շրջակայքից մէջ	7
Հոգեւոր զործը Ֆրանսայի մէջ	32, 40
Պաղեստին եւ Հրէաները	63
Սատու Սուստար Սինկէ	48
Տեղեկագիր Փրանսահայ աւետարանական եկեղեցիներու Ա. միութեան ժողովին	72, 79
Ցանկ նիւթոց	96

Le Gérant : PASTEUR KALTENBACH

Տպգր. Ա. Երեցեան, 40, Րիւ տէ Տօմինիքէն - Մարտէյլ